

RB MAGAZINE

październik 10 (58)/2019

**7 MIEJSCA W RANKINGU FIRM SZKOLENIOWYCH
WEDŁUG GAZETY FINANSOWEJ DLA RB AKADEMII**

**RECHARAKTERYZACJA ORAZ POMINIĘCIE
TRANSAKCJI – NOWE INSTRUMENTY
WERYFIKACJI CEN TRANSFEROWYCH**

SYLWIA JASZCZUK

ZMIANY W PRAWIE KARNYM

**ELASTYCZNE FORMY ZATRUDNIENIA CORAZ
BARDZIEJ POPULARNE RÓWNIEŻ W POLSCE**

**RUSZYŁ CENTRALNY REJSTR
BENEFICJENTÓW RZECZYWISTYCH –
NOWY OBOWIĄZEK DLA PRZEDSIĘBIORCÓW**

ISSN 0239-2313

9 770239 231643 >

AKADEMIA

www.rbakademia.pl

SZKOLENIA ZAMKNIĘTE

Z ZAKRESU KADR,
PŁAC I KSIĘGOWOŚCI
Z MOŻLIWOŚCIĄ
DOFINANSOWANIA
Z UE I KFS

Russell Bedford Poland Akademia dysponuje profesjonalną kadrą trenerów i specjalistów posiadających ogromną wiedzę merytoryczną i warsztat praktyczny, co w połączeniu z licznymi kontaktami w branży hotelarskiej daje nieograniczone możliwości przy organizowaniu szkoleń in-company. Dzięki dopasowaniu merytorycznemu do indywidualnych potrzeb uczestników zapewniają one najwyższą skuteczność.

Kontakt

Ewelina Piotrowska
Specjalista dr. szkoleń i marketingu
T: +48 533 339 811
E: ewelina.piotrowska@russellbedford.pl

6

ZMIANY W PRAWIE KARNYM 2019

Sylwia Jaszczuk

16

RECHARAKTERYZACJA ORAZ POMINIĘCIE TRANSAKCYJ - NOWE INSTRUMENTY WERYFIKACJI CEN TRANSFEROWYCH

Leszek Dutkiewicz

25

NOWELIZACJA KODEKSU PODSTĘPOWANIA KARNEGO - DORĘCZENIE POCZTOWE A PEŁNOMOCNICTWO POCZTOWE

Nikol Małaszewska-Dąbrowska

RB NEWS

Russell Bedford podwójnym zwycięzcą w konkursie „Network of the Year” International Accounting Bulletin’s Accountancy Awards4

7 miejsce w rankingu firm szkoleniowych według Gazety Finansowej dla RB Akademia5

TEMAT NUMERU

Zmiany w prawie karnym 20196

PODATKI

Nowe statystyki dotyczące procedur uprzednich porozumień cenowych (APA) 10

Obowiązkowy split payment już od listopada – podsumowanie zmian 12

Wynajem mieszkań dla pracowników jest transakcją korzystającą ze zwolnienia przedmiotowego z VAT 14

Recharakteryzacja oraz pominięcie transakcji – nowe instrumenty weryfikacji cen transferowych 16

KARIERA I HUMAN RESOURCES

Elastyczne formy zatrudnienia coraz bardziej popularne również w Polsce 20

PRAWO

Zwolnienie lekarskie nie wyklucza urlopu macierzyńskiego przed porodem – stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich 22

Pierwsze po wyroku TSUE orzeczenie polskiego sądu dotyczące kredytów frankowych 23

Zgromadzenie wspólników spółki z o.o. - uczestnictwo online 24

TEMAT NUMERU

Zmiany w prawie karnym 2019

6

Nowelizacja kodeksu postępowania karnego - doręczenie pocztowe a pełnomocnictwo pocztowe 25

Ruszył Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych – nowy obowiązek dla przedsiębiorców 27

Wyrok TSUE w sprawie polskich frankowiczów - klauzule abuzywne podstawą do zerwania warunków umowy 28

RACHUNKOWOŚĆ

Podpisano rozporządzenie ws. nowego JPK_VAT 29

MEDIA

Forbes: Brexit na miękko i na twardo a handel z Unią Europejską 30

SZANOWNI PAŃSTWO

JEDYNĄ NIEZMIENNĄ W PRAWIE JEST TO, ŻE ONO CIĄGLE SIĘ ZMIENIA. PRZY KAŻDEJ REFORMIE DOWIADUJEMY SIĘ, ŻE JEST NIEZBĘDNA CHOCIAŻBY ZE WZGLĘDU NA PRZE-
WLEKŁOŚĆ POSTĘPOWAŃ GENERUJĄCĄ DODATKOWE KOSZTY. ZWYKLE JEDNAK SAME
ZMIAN KOSZTUJE PAŃSTWO HORRENDALNE SUMY, A ICH WDROŻENIE TO KOLEJNE
CZĘSTO WYRZUCONE W BŁOTO PIENIĄDZE PODATNIKÓW.

Obserwując prawo w Polsce, można zauważyć nie tylko karygodne łamanie Konstytucji, ale też wprowadzanie reform na fali populizmu lub opartych na kazuistyce. Rzeczywistość, skądinąd już przecież XXI wieku, a więc rzeczywistość nowych technologii, wysoko rozwiniętych systemów prawnych i politycznych, naginana jest do wyobrażeń tego, jak powinna ona wyglądać według zwolenników „starych” porządków.

W rezultacie do kodeksu wracają przepisy sprzed 20 lat, jak np. relikw kodeksu karnego z 1967 roku, to jest kradzież zuchwała. W tym numerze w temacie głównym przyglądamy się kilku kwestiom, jakie zmieniono.

W październiku rynkiem wstrząsnął wyrok TSUE w sprawie frankowiczów. Poświęciliśmy temu tematowi sporo dyskusji, a na łamach RB Magazynu – dwa artykuły. Zachęcamy do przejrzenia także zmian w prawie podatkowym, jakie weszły w ubiegłym miesiącu, w tym tych, które budzą największe problemy, a mianowicie dotyczących nowego kształtu podzielonej płatności.

Spore nowości, w tym miesiącu głównie z zakresu postępowania cywilnego, relacjonujemy na bieżąco także na portalu i w naszych mediach społecznościowych. Zapraszamy do odwiedzania profili Russell Bedford Poland na Facebooku i LinkedIn.

Katarzyna Kołbuś
Redaktor prowadząca

PAŹDZIERNIK NR 10 (58) 2019

RB Magazine
al. Jerozolimskie 123A, 02-017 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl

Wydawca

 Russell Bedford
taking you further

Redaktor Prowadząca
Katarzyna Kołbuś
katarzyna.kolbus@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

RUSSELL BEDFORD PODWÓJNYM ZWYCIĘZCĄ W KONKURSIE „NETWORK OF THE YEAR” INTERNATIONAL ACCOUNTING BULLETIN’S ACCOUNTANCY AWARDS

Słodki jest zapach sukcesu! Jesteśmy bardzo dumni, mogąc ogłosić, że Russell Bedford International został uhonorowany aż dwoma nagrodami w konkursie „Network of the Year” Międzynarodowego Biuletynu Rachunkowości – International Accounting Bulletin’s Accountancy Awards.

***Taking you further – przewodnie
hasło grupy Russell Bedford ma
moc i jest prawdziwe, co potwier-
dza nasze podwójne zwycięstwo.***

Gala konkursu na najlepszą, międzynarodową sieć konsultingową 2019 odbyła się w słynnym hotelu Waldorf Hilton, w Londynie 03.10.2019 r. Spośród wielu sieci, które wykazały się wysokim współczynnikiem realizacji strategii wzrostu i wyróżniającą się jakością usług, nasza grupa w tym roku okazała się najlepsza! Co więcej – CEO Russell Bedford, Stephen Hamlet, został wyróżniony w kategorii „Osobowość roku”, zdobywając uznanie dla jego niesamowitej charyzmy. Stephen zaraża nas swoją energią, motywuje do naprawdę twórczej pracy i nieodpuszczania czasami nietrywnych spraw. Pokazuje nam i wszystkim kreatorom biznesu zebranym na gali „Network of the Year” w hotelu Waldorf Hilton, że prawo i księgowość to nie tylko suche fakty i liczby, ale przede wszystkim ludzie, ich historie, fascynujące kultury i osobowości.

7 miejsce w rankingu firm szkoleniowych według Gazety Finansowej dla RB Akademia

GAZETA FINANSOWA PO RAZ KOLEJNY ZAPREZENTOWAŁA LISTĘ FIRM SZKOLENIOWYCH, KTÓRE OFERUJĄ RYNKOWI BARDZO SZEROKI I RÓŻNORODNY ZAKRES USŁUG. WŚRÓD NAJLEPSZYCH ZNALAZŁA SIĘ RB AKADEMIA.

7 miejsce

	Nazwa firmy	Osoba zarządzająca (imię i nazwisko)	wysokość przychodów (pkt)	forma szkoleń (pkt)	zakres szkoleń (pkt)	liczba wykładowców (pkt)	liczba klientów instytucjonalnych (pkt)	liczba klientów indywidualnych (pkt)	punkcja dynamika przychodów	suma punktów
1	Konsorcjum Szkoleniowo-Doradcze Gamma	Dawid Didziuk, Kamil Pękala	90	5	8	16	20	25	0	164
2	MDDP	Adam Niedziółka	90	3	8	17	20	25	0	163
3	Certes	Norbert Ogiąza	60	5	8	14	20	20	30	157
4	Altikom Akademia	Tadeusz Alster	90	4	4	17	20	0	20	135
5	EMF-Systems	Grzegorz Wszolek	70	3	4	9	18	16	10	130
6	Integra Consulting Poland	Marek Małkiewicz	30	5	8	7	17	25	20	112
7	Russell Bedford Poland Akademia	Wojciech Ośka	0	5	8	0	20	17	60	110
8	Progress Project	Jacek Borsukiewicz	30	3	7	11	19	14	20	104
9	TRAINBRAIN POLSKA	Michał Łęgowski	0	4	2	5	6	45	40	102
10	GRUPA ODITK	Piotr Grzechowiak	20	5	8	7	16	25	20	101

1 miejsce

	Nazwa firmy	zamknięte	otwarte	wykłady	webinary	e-learning	punkcja
1	Konsorcjum Szkoleniowo-Doradcze Gamma	tak	tak	tak	tak	tak	5
1	Russell Bedford Poland Akademia	tak	tak	tak	tak	tak	5
1	Integra Consulting Poland	tak	tak	tak	tak	tak	5

1 miejsce

	Nazwa firmy	finanse	marketing	prawo	biznes	języki obce	interpersonalne, coaching
1	Konsorcjum Szkoleniowo-Doradcze Gamma	tak	tak	tak	tak	tak	tak
1	Russell Bedford Poland Akademia	tak	tak	tak	tak	tak	tak
1	Integra Consulting Poland	tak	tak	tak	tak	tak	tak
1	Certes	tak	tak	tak	tak	tak	tak

RB Akademia, kolejny rok z rzędu znalazła się w gronie najlepszych firm szkoleniowych w Polsce, co jest dla nas ogromnym wyróżnieniem. Podstawą naszego działania jest dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z naszymi klientami. Dodatkowo dzięki intensywnemu rozwojowi sieci sprzedaży oraz wprowadzeniu nowych narzędzi informatycznych udało nam się uzyskać najszybszą dynamikę wzrostu przychodów wśród firm szkoleniowych. Jest to potwierdzeniem tego, że warto oprzeć się na naszej wiedzy merytorycznej oraz organizacyjnej.

Ranking jest dla nas szczególnie miarodajny, ponieważ ocenia poszczególne firmy, nie tylko przez pryzmat osiągniętych przychodów, ale też - szereg innych czynników, co czyni go jednym z najbardziej obiektywnych zestawień tego typu na rynku usług edukacyjnych.

Zmiany w prawie karnym 2019

SYLWIA JASZCZUK

Adwokat. Od 2018 r. związana z kancelarią Russell Bedford Dmowski i Wspólnicy Kancelaria Adwokacka sp. k.. W 2011 r. ukończyła Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W latach 2012-2015 r. odbyła aplikację adwokacką. Od 2015 r. wpisana na listę adwokatów przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Lublinie.

Zmiana zakresu odpowiedzialności karnej za niegospodarność

Nowelizacja kodeksu karnego wprowadza zmianę zakresu odpowiedzialności karnej za popełnienie przestępstwa określonego w art. 296 kodeksu karnego w ustawie z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw. Nowy zakres kar za niegospodarność nie znajduje uzasadnienia ani w aspekcie ekonomicznym, ani aksjologicznym.

Powyższy przepis kształtuje odpowiedzialność karłą za wyrządzenie szkody w obrocie gospodarczym

poprzez nadużycie udzielonych uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na osobie odpowiedzialnej obowiązku. Przedmiotem ochrony w art. 296 jest prawidłowe gospodarowanie i odpowiedzialne zajmowanie się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osób wymienionych w tym przepisie. Natomiast według O. Górniok przepis chroni interesy każdego, kto na określonej w nim podstawie powierza innej osobie zajmowanie się jego sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą.

Nowy zakres kar

Ustawa wprowadza nowy przepis art. 306a., który w § 1 stanowi: Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości (5.000.000,00 złotych), podlega karze pozbawienia wolności na czas od lat 3 do 20, a w § 2. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości (10.000.000,00 złotych), podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

Kara pozbawienia wolności zaproponowana przez ustawodawcę za niegospodarność jest wyższa niż kara za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy lub innego ciężkiego kalectwa – która według nowej ustawy jest zagrożone karą od 3 do 20 lat, bądź za obcowanie z małoletnim poniżej 7 roku życia czy handel ludźmi – zagrożone karą również od 3 do 20 lat. Można tu śmiało postawić tezę, że zdrowie i życie ludzkie jest dla ustawodawcy mniej warte niż dobra materialne, a konkretnie wpływy do budżetu, ściągane z przedsiębiorców.

Straszak dla zarządzających

Powyższe uregulowanie może odstraszyć osoby zajmujące się sprawami gospodarczymi spółki, gdyż z obawy przed groźącą odpowiedzialnością karną nie będą one podejmować działań wysokiego ryzyka,

które w przyszłości mogłyby spółce przynieść ogromne dochody. Ponadto każda podjęta przez taką osobę decyzja, np. kupno nieruchomości, nieulokowanie środków na lokacie, zaciągnięcie kredytu, może w konsekwencji doprowadzić do postawienia zarzutów i skazania na karę pozbawienia wolności oscylującą w granicach 5 do 25 lat (gdy niegospodarność zostanie oceniona na kwotę 10.000.000 złotych). Warto zwrócić uwagę, że obecne procesy inwestycyjne zdecydowanie przewyższają kwotę 10.000.000 złotych.

Trzeba podkreślić, że funkcjonowanie w obrocie gospodarczym jest obarczone ogromnym ryzykiem. Sama istota ryzyka to właśnie podejmowanie decyzji, które w swej istocie dążą do osiągnięcia gospodarczo korzystnego celu, co do którego nie mamy pewności, że zostanie osiągnięty.

Zmiany w prawie karnym – przywrócenie instytucji kradzieży zuchwałej

Kradzież szczególnie zuchwała jest to relikw kodeksu karnego z 1967 roku. W okresie obowiązywania dawnego kodeksu karnego nie było definicji kradzieży szczególnie zuchwałej, dlatego to praktyka sądownicza i doktryna dookreślała znamiona wskazanego przestępstwa. Przywrócenie tej instytucji w dosyć mglistym kształcie może doprowadzić do nadużyć i niesprawiedliwych wyroków.

Pomimo wielu wydanych na przestrzeni kilkudziesięciu lat orzeczeń i stanowisk doktryny w tym zakresie, stanowiących próbę zdefiniowania kradzieży zuchwałej, sam przepis wzbudzał kontrowersje, dlatego zdecydowano się z niego zrezygnować w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 roku

Kodeks karny. Teraz instytucja ta ma powrócić za sprawą nowelizacji kodeksu karnego. W ustawie z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw został wprowadzony przepis 115 § 9a, który opisuje przestępstwo zwane kradzieżą szczególnie zuchwałą oraz art. 278 a kodeksu karnego, który określa odpowiedzialność karną za to przestępstwo.

Znamiona kradzieży zuchwałej

Orzecznictwo w czasach obowiązywania przepisu o kradzieży zuchwałej wypracowało następujące znamiona: intensywność działania, uszkodzenie odzieży w celu popełnienia kradzieży, działanie obliczone na zastraszenie i zaskoczenie otoczenia, użycie siły fizycznej, ryzykowne wejście przez dach i okienko oraz plądrowanie mieszkania w obecności śpiącego pokrzywdzonego, wyzywająca i lekceważąca postawa wobec otoczenia, skierowanie przemocy na przedmiot lub zastraszenie pokrzywdzonego, jawność działania, pozbawienie pokrzywdzonego swobody ruchu i uniemożliwienie mu poszukiwania przedmiotu, postawa sprawcy obliczona na zaskoczenie czy zastraszenie pokrzywdzonego, połączona z wykorzystaniem szybkości, zręczności i przebiegłości, bezczelność postępowania, nieliczenie się sprawcy z obecnością otoczenia (vide: Stanisław Łagodziński, Agresywność działania sprawcy jakoczynnik konstytuujący szczególną zuchwałość z art. 208 k.k., *Pałestra* 21/11(239), 29-39, 1977).

Kradzież zuchwała w założeniach nowelizacji kodeksu karnego

W akcie prawnym z dnia 13 czerwca 2019 roku Ustawodawca zdefiniował kradzież zuchwałą, którą jest (zgodnie z nową ustawą):

„1) kradzież, której sprawca swoim zachowaniem wykazuje postawę lekceważącą lub wyzywającą wobec posiadacza rzeczy lub innych osób lub używa przemocy innego rodzaju niż przemoc wobec osoby, w celu władnięcia mieniem,

2) kradzież mienia ruchomego znajdującego się bezpośrednio na osobie lub w noszonym przez nią w czasie czynu ubraniu albo przenoszonego przez tę osobę lub znajdującego się w przenoszonych przez tę osobę przedmiotach”.

W tym miejscu podkreślić należy, że znamiona przestępstwa kradzieży szczególnie zuchwałej są nadal niedookreślone, nieprecyzyjne i dają bardzo szerokie możliwości jej zastosowania.

Wskazana w definicji przestępstwa „postawa lekceważąca wobec posiadacza rzeczy” może być zastosowana przez sąd w każdym przypadku, gdyż osoba dokonująca kradzieży zawsze wykazuje postawę lekceważącą w stosunku do osoby okradzonej. Organy ścigania zawsze będą dążyły w toku postępowania do wykazania i prowadzenia postępowania taki sposób aby, udowodnić, że doszło do popełnienia kradzieży zuchwałej, zagrożonej wyższą karą aniżeli kradzież zwykłą.

Ponadto istotne jest, że kradzież jest przestępstwem przepołowionym, co oznacza, że kradzież rzeczy ruchomej, jeżeli wartość jej nie przekracza wartości 500 złotych, jest kwalifikowana jako wykroczenie, jednakże powyżej wskazanej wartości jest to już występki. Takiej granicy nie mamy w przypadku kradzieży szczególnie zuchwałej.

Dodatkowo odpowiedzialność karna za to przestępstwo jest zdecydowanie wyższa niż za zwykłą kradzież, gdyż obecnie miałoby to plasować się w granicach od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności.

W związku z tym może dojść do wielu nadużyć, gdyż oskarżony nie będzie miał żadnych argumentów, żeby wykazać, że kradzież przez niego dokonana nie była szczególnie zuchwałą. Dodatkowo wskazać należy, że do kradzieży zuchwałej nie ma zastosowania wypadek mniejszej wagi, co powoduje, że przestępstwo to jest traktowane gorzej niż kradzież w włamaniem, rozbój, kradzież rozbójnicza czy wymuszenie rozbójnicze.

Dlatego niezrozumiałe jest działanie ustawodawcy i przywrócenie instytucji kradzieży zuchwałej.

Zmiany w zakresie spowodowania wypadku w stanie nietrzeźwości

Jedna ze zmian w kodeksie karnym ma ukrócić praktykę „picia na uspokojenie” tuż po wypadku, na którą przyzwala niekiedy nawet policja.

W ustawie z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw został zmieniony przepis art. 178 § 1, który otrzymał brzmienie: „skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w art. 173, art. 174 lub art. 177 znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego, zbiegł z miejsca zdarzenia, lub spożywał napój alkoholowy lub zażywał środek odurzający po zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawnionych organ badaniu w celu ustalenia

w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu, sąd orzeka karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisanie sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, a w wypadku przestępstwa określonego w art. 177 § 2 w wysokości nie niższej niż 2 lata, do górnej granicy tego zagrożenia zwiększonego o połowę”.

Wskazany powyżej przepis został uzupełniony obowiązkiem określonym w art. 44 ust 2 pkt 3 ustawy prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym kierowca, który spowodował wypadek ma obowiązek powstrzymać się od spożywania ww. substancji do czasu przybycia na miejsce patrolu policji i poddania go badaniu celem ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu.

Ustawodawca jednoznacznie chciał zakończyć praktykę spożywania alkoholu na „uspokojenie”, bezpośrednio po zdarzeniu, niekiedy nawet w obecności funkcjonariuszy policji. Przy użyciu dostępnych metod umożliwiających badanie zawartości alkoholu we krwi trudne jest bowiem ustalenie jaka była jego zawartość we krwi w trakcie popełnienia przestępstwa, jeżeli napój alkoholowy spożyty został na krótko przed zdarzeniem i kolejna porcja alkoholu przyjęta została chwilę po zdarzeniu.

Zdarza się niestety, że osoba będąca w stanie nietrzeźwości i powodująca wypadek komunikacyjny bądź katastrofę w komunikacji bezpośrednio po zdarzeniu spożywa alkohol, oczywiście w obecności jak największej ilości świadków i czasem nawet

w obecności policji. Taka osoba przed sądem niejednokrotnie ponosi łagodniejszą odpowiedzialność, gdyż biegli nie zawsze mogą ustalić, jaka zawartość alkoholu znajdowała się w krwi w momencie zdarzenia, a norma określona w art. 5 § 2 kodeksu postępowania karnego nakazuje rozstrzygać niedające się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego.

Dlatego też ustawodawca zachowanie opisane powyżej dodał do katalogu przesłanek warunkujących obniżenie kary wobec sprawców przestępstw komunikacyjnych i jest to zachowanie traktowane na równi z ucieczką z miejsca wypadku czy prowadzeniem pojazdu w stanie nietrzeźwości bądź odurzenia. Kara za takie uczynki nie może być niższa niż 2 lata i w zależności od skutków ma wahać do 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w przypadku przestępstwa określonego w art. 177 k.k. (spowodowanie wypadku), a do 22 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w przypadku przestępstwa określonego w art. 173 k.k. (katastrofa w ruchu lądowym ze skutkiem w śmiertelnym).

Zmiana zakresu odpowiedzialności karnej za niegospodarność

Nowelizacja kodeksu karnego wprowadza zmianę zakresu odpowiedzialności karnej za popełnienie przestępstwa określonego w art. 296 kodeksu karnego w ustawie z dnia 13 czerwca 2019 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw. Nowy zakres kar za niegospodarność nie znajduje uzasadnienia ani w aspekcie ekonomicznym, ani aksjologicznym.

Powyższy przepis kształtuje odpowiedzialność karną za wyrządzenie szkody w obrocie gospodarczym poprzez nadużycie udzielonych uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na osobie odpowiedzialnej obowiązku. Przedmiotem ochrony w art. 296 jest prawidłowe gospodarowanie i odpowiedzialne zajmowanie się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osób wymienionych w tym przepisie. Natomiast według O. Górniok przepis chroni interesy każdego, kto na określonej w nim podstawie powierza innej osobie zajmowanie się jego sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą.

Nowy zakres kar

Ustawa wprowadza nowy przepis art. 306a., który w § 1 stanowi: Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości (5.000.000,00 złotych), podlega karze pozbawienia wolności na czas od lat 3 do 20, a w § 2. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1, art. 297 § 1 lub 2, art. 298 § 1, art. 299 § 1 lub 2, art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości (10.000.000,00 złotych), podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

Kara pozbawienia wolności zaproponowana przez ustawodawcę za niegospodarność jest wyższa niż kara za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci pozbawienia

człowieka wzroku, słuchu, mowy lub innego ciężkiego kalectwa – która według nowej ustawy jest zagrożone karą od 3 do 20 lat, bądź za obcowanie z małoletnim poniżej 7 roku życia czy handel ludźmi – zagrożone karą również od 3 do 20 lat. Można tu śmiało postawić tezę, że zdrowie i życie ludzkie jest dla ustawodawcy mniej warte niż dobra materialne, a konkretnie wpływy do budżetu, ściągane z przedsiębiorców.

Straszak dla zarządzających

Powyższe uregulowanie może odstraszyć osoby zajmujące się sprawami gospodarczymi spółki, gdyż z obawy przed groźną odpowiedzialnością karną nie będą one podejmować działań wysokiego ryzyka, które w przyszłości mogłyby spółce przynieść ogromne dochody.

Ponadto każda podjęta przez taką osobę decyzja, np. kupno nieruchomości, nieulokowanie środków na lokacie, zaciągnięcie kredytu, może w konsekwencji doprowadzić do postawienia zarzutów i skazania na karę pozbawienia wolności oscylującą w granicach 5 do 25 lat (gdy niegospodarność zostanie oceniona na kwotę 10.000.000 złotych). Warto zwrócić uwagę, że obecne procesy inwestycyjne zdecydowanie przewyższają kwotę 10.000.000 złotych.

Trzeba podkreślić, że funkcjonowanie w obrocie gospodarczym jest obarczone ogromnym ryzykiem. Sama istota ryzyka to właśnie podejmowanie decyzji, które w swej istocie dążą do osiągnięcia gospodarczo korzystnego celu, co do którego nie mamy pewności, że zostanie osiągnięty.

NOWE STATYSTYKI DOTYCZĄCE PROCEDUR UPRZEDNICH POROZUMIEŃ CENOWYCH (APA)

MF opublikowało najnowsze statystyki dotyczące procedur zawierania uprzednich porozumień cenowych.

Jeszcze całkiem niedawno w kwestii zawierania z Ministerstwem Finansów porozumień w sprawie cen transferowych tematem wiodącym były uproszczone porozumienia cenowe. Aktualnie rządowy projekt ustawy o rozstrzygnięciu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych jest na etapie prac sejmowych, jednak wszelkie postanowienia dotyczące uproszczonych porozumień zostały z niego usunięte. Uzasadniając taką decyzję, wskazano, że podatnicy – potencjalni adresaci regulacji w zakresie uproszczonych porozumień cenowych, zgłosili wiele uwag do zaproponowanego rozwiązania.

Faktem jest, że rządowa propozycja rozwiązań w tym zakresie była daleka od ideału (i bardzo ograniczona co do zagadnień jakie mogły być przedmiotem uproszczonej APA), jednak przynajmniej w części przypadków mogła oznaczać szybsze i zdecydowanie tańsze uzyskanie porozumienia z MF. Szczególnie interesujące było rozwiązanie, które miało umożliwić przeniesienie już złożonego wniosku w trybie podstawowym do dalszego rozpatrywania w trybie właściwym dla uproszczonego porozumienia cenowego. Niewątpliwie był to jeden z czynników, który spowodował, że na przestrzeni 2018 oraz 2019 roku liczba wniosków

o zawarciu uprzedniego porozumienia cenowego zdecydowanie wzrosła.

Wzrost zainteresowania możliwością zawarcia APA jest dostrzegalny na podstawie zaprezentowanych przez MF statystyk.

Pierwsze uprzednie porozumienie cenowe zostało zawarte w 2006 roku.

Na przestrzeni od 2006 roku do końca 2017 roku zostało złożonych 98 wniosków o zawarcie porozumień cenowych, w tym samym okresie doszło do zawarcia łącznie 55 porozumień cenowych.

W 2018 roku wniosków złożonych było 98, w ciągu całego 2018 roku zawartych zostało 10 porozumień cenowych.

Od początku 2019 roku do 30.09.2019 roku złożono 39 wniosków, zawarto już 10 porozumień.

Znacząca jest też liczba postępowań, które są aktualnie w toku – jest to łącznie 155 postępowań, z czego zdecydowana większość – 134 dotyczy możliwości zawarcia jednostronnego porozumienia cenowego, 20 – to wnioski o zawarcie porozumienia dwustronnego i 1 wniosek o zawarcie porozumienia wielostronnego 1.

Jaka jest podstawowa korzyść z zawarcia porozumienia cenowego? Można wskazać, że kluczowe dla podatników są dwa aspekty. Po pierwsze w okresie obowiązywania decyzji w sprawie porozumienia organ podatkowy nie będzie określał (szacował – przyp. red.) zobowiązania podatkowego w trybie przewidzianym w ustawach o podatkach dochodowych – w zakresie w jakim dochód wykazany przez podatnika został ustalony zgodnie z zawartym porozumieniem. Po drugie w zakresie transakcji objętych decyzją o uprzednim porozumieniu cenowym podatnik nie ma obowiązku sporządzania lokalnej dokumentacji podatkowej.

Uprzednie porozumienie cenowe może zostać zawarte na okres maksymalnie 5 lat podatkowych, postępowanie w sprawie jego zawarcia powinno zostać zakończone w terminie 6 miesięcy (jednostronne) 12 miesięcy (dwustronne) lub 18 miesięcy (wielostronne), a koszt procedury może mieścić się w przedziale od 5.000 zł do 200.000 zł. Zgodnie ze wspomnianym rządowym projektem ustawy o rozstrzygnięciu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych uprzednie porozumienie cenowe może dotyczyć okresu od początku roku podatkowego wnioskodawcy, w którym wniosek został złożony.

LESZEK DUTKIEWICZ

Partner Russell Bedford Poland. Związany z firmą od 2011 roku. Dyrktor biura RBP w Katowicach. W latach 2008 – 2011 pracował dla czołowych firm doradczych (Ernst&Young, KPMG, BDO) świadcząc usługi z zakresu doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie prawa podatkowego międzynarodowego, postępowań podatkowych, podatku VAT oraz cen transakcyjnych. Autor publikacji o tematyce związanej z prawem podatkowym, cywilnym i międzynarodowym. Wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa podatkowego. Posiada wykształcenie prawnicze, w 2008 roku ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ceny Transferowe 2019

V KONFERENCJA CENY TRANSFEROWE

nowe podejście do transakcji
realizowanych w grupach
podmiotów powiązanych

Warszawa, 9-10 grudnia 2019, Hotel Marriott

**1390 zł
netto***

*cena specjalna
dla czytelników
RB Magazine

ORGANIZATOR

RB Akademia

PARTNERZY I PATRONI

PROWADZĄCY

dr Andrzej Dmowski

dr hab. Marcin Jamroży

Leszek Dutkiewicz

Rafał Dąbrowski

OBOWIĄZKOWY SPLIT PAYMENT JUŻ OD LISTOPADA – PODSUMOWANIE ZMIAN

Zgodnie z zapowiedziami jeszcze w tym roku będzie obowiązywać mechanizm podzielonej płatności (dalej: „mpp” lub z ang. „split payment”), jednakże w ograniczonym zakresie, na wybrane towary i usługi. Jest to wynikiem wydanej przed paroma miesiącami przez Radę UE decyzji derogacyjnej, która umożliwiła polskiemu rządowi wprowadzenie obowiązkowego split payment.

Przypomnijmy: split payment polega na dokonywaniu płatności za zobowiązania z faktury na dwa rachunki bankowe: wartość netto – na rachunek bankowy dostawcy (lub w inny sposób); kwota VAT – na specjalny rachunek VAT dostawcy. Rachunek VAT będzie zakładany przez banki lub SKOK-i dla każdego podatnika VAT.

Dla kogo podzielona płatność

Obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności będzie miał zastosowanie do transakcji dotyczących niektórych kategorii towarów i usług, dokumentowanych fakturą vat (dalej: „fV”) na kwotę powyżej 15 tysięcy złotych brutto. Obowiązek stosowania mpp nie obejmie natomiast transakcji dokonywanych w ramach systemu umów partnerstwa publiczno-prywatnego (w skrócie: „PPP”).

Wymóg dokonywania płatności z zastosowaniem mpp będzie obowiązywał na wybrane kategorie usług i towarów uszeregowane w Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (w skrócie: „PKWiU”) z 2008 roku, takie jak:

- handel częściami motoryzacyjnymi,
- wykonywanie robót budowlanych
- emisja gazów cieplarnianych oraz towary w postaci węgla, olejów

opałowych, paliw napędowych, wszelkiej elektroniki, surowców wtórnych czy metali szlachetnych i kolorowych.

Pełen spis towarów i usług objętych mpp jest zawarty w nowo dodanym załączniku nr 15 do ustawy o VAT 1.

Więcej możliwości wykorzystania środków z konta vatowskiego i zbiorcza płatność

Wskutek nowelizacji przedsiębiorcy będą mieli więcej możliwości wykorzystania środków zgromadzonych na koncie VAT. Poza opłaceniem VAT z faktur otrzymanych od kontrahen-

tów, wpłaceniem VAT do urzędu skarbowego oraz odsetek od należnego podatku VAT i dodatkowego zobowiązania podatkowego, z konta vatowskiego będzie można dokonać płatności składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz podatku dochodowego, akcyzy i cła. Co więcej, będzie można rozliczyć kilka faktur poprzez jeden przelew w systemie zbiorczej płatności.

Adnotacja na fakturze i konto w banku polskim dla zagranicznych kontrahentów

Z kolei uciążliwymi kwestiami mogą się wydawać dwa aspekty korzy-

stania z split payment. Po pierwsze wymóg zawierania na fv adnotacji o rozliczaniu poprzez obowiązkowy split payment. Po drugie, zagraniczni przedsiębiorcy będą zmuszeni założyć konto w polskim banku w przypadku dokonywania przelewem bankowym opłat za transakcje obciążone w Polsce podatkiem od towarów i usług.

Sankcje za niezastosowanie się do praw dotyczących split payment

W omawianej nowelizacji poruszono również kwestię sankcji. Przewidziano, iż nabywca, który nie dokona właściwej zapłaty poprzez split payment zostanie pozbawiony możliwości uwzględnienia wydanej kwoty w katalogu kosztów uzyskania przychodu oraz nałożona zostanie na niego kara równoważności 30% kwoty należnego podatku VAT z transakcji. Jednakże będzie można jej uniknąć przez późniejsze zapłacenie kwoty podatku należnego wskazanej na fv z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Brak zamieszczenia na fv informacji o zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności skutkować będzie nałożeniem na wystawcę kary odpowiadającej wartości 30% podatku należnego z transakcji – lecz tu znajdzie zastosowanie ten sam przypadek, co przy nabywcy, tj. możliwość późniejszego uregulowania kwoty podatku z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Terminy wejścia w życie nowelizacji

Ustawa została podpisana przez Prezydenta pod koniec sierpnia br. Akt nowelizacyjny z dnia 9 sierpnia 2019 r. ustawy o VAT został opublikowany w Dzienniku Ustaw 13 września (poz. 1751); część nowych przepisów, tj. tych wprowadzających mechanizm podzielonej płatności, zacznie obowiązywać już od 1 listopada tego roku, tj. objęte tą regulacją zostaną transakcje na kategorie towarów i usług wskazane w w/w załączniku nr 15, które będą dokonywane po dniu 31 października (obowiązek podatkowy, dostawa towarów lub świadczenie usług oraz data wystawienia faktury przypada po 31 października 2019 roku). Zgodnie z przepisami przejściowymi wskazanymi w art. 10 w/w ustawy nowelizacyjnej, jeśli:

- przed 1 listopada 2019 r. podatnik dokonał dostawy towarów lub świadczenia usług, wymienionych w załączniku nr 11 lub załączniku nr 14 do ustawy, dla których obowiązek podatkowy powstał lub faktura została wystawiona po 31 października 2019 r.,
- po 31 października 2019 r. podatnik dokonał dostawy towarów lub świadczenia usług, wymienionych w załączniku nr 11 lub załączniku nr 14 do ustawy, dla których faktura została wystawiona po 1 listopada 2019r. należy wtedy zastosować odwrotne obciążenie (w dotychczasowym brzmieniu przepisów, tj. sprzed 1 listopada).

Natomiast pozostały zakres nowelizacyjny – odnoszący się do zmiany klasyfikacji towarów i usług dla celów VAT – wejdzie w życie z Nowym Rokiem.

Jak taka forma rozliczania transakcji może przebiegać w praktyce?

Założmy, że jedna firma dokonuje zakupu 20 wózków widłowych bezpośrednio od producenta lub autoryzowanego dystrybutora celem prowadzenia swojej działalności (np. nabywca jest firmą kurierską i musi przeprowadzać wyładunek i załadunek przeróżnych transportowanych towarów). Transakcja opiewa na wystawionej fakturze VAT na kwotę 600.000,00 PLN brutto.

- Po otrzymaniu fv z prawidłową adnotacją „mechanizm podzielonej płatności” nabywca dokonuje jednego przelewu, wskazując numer faktury, numer NIP wystawcy, kwotę netto oraz kwotę VAT.
- Jeżeli sprzedawca (podatnik wystawiający fv) nie zamieścił na dokumencie adnotacji w postaci np. „płatność realizowana systemem podzielonej płatności”, to organ podatkowy będzie zobligowany do nałożenia na niego kary w wysokości 33 658,54 złotych.

W przypadku opłacenia faktury w zwykłym trybie na nabywcy ciąży grzywna w w/w wysokości oraz nie będzie mógł zaszeregować poniesionego wydatku w katalogu kosztów uzyskania przychodu.

KONRAD KŁOD

Młodszy konsultant podatkowy

Wynajem mieszkań dla pracowników jest transakcją korzystającą ze zwolnienia przedmiotowego z VAT

Fiskus potwierdza, że w przypadku wynajmu lokali mieszkalnych przeznaczonych na zapewnienie miejsca zamieszkania dla pracowników podatnika, usługi takiego najmu stanowią świadczenie korzystające ze zwolnienia od podatku VAT, a zatem wynajmujący powinni wystawiać faktury bez VAT, a pracodawcy, który wynajmuje mieszkania dla swoich pracowników, nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Spółka, która prowadzi działalność jako agencja pracy tymczasowej, zatrudnia osoby, które są kierowane do pracy w magazynach jej klientów. Miejsca pracy są zlokalizowane w różnych miejscach w Polsce, w związku z czym spółka zapewnia pracownikom miejsce zamieszkania, co ma pomóc w podjęciu decyzji o przeprowadzce w celu podjęcia pracy. Pracownicy korzystają z lokali mieszkalnych nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie. W celu zapewnienia mieszkań dla pracowników spółka zawiera umowy najmu z wynajmującymi, którzy w większości przypadków nie są czynnymi podatnikami VAT. W treści umów znajduje się zapis dotyczący przeznaczenia wynajmowanego mieszkania na potrzeby pracowników spółki. Wynajmujący, którzy wystawiają faktury za wynajmowane lokale, wskazują jako przedmiot usługi PKWiU 68.20.11.0 „Wynajem i usługi zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi” bez podatku VAT, traktując te usługi jako zwolnione przedmiotowo. W niektórych przypadkach pracownicy korzystają z mieszkań w sposób tymczasowy – wyłącznie w dniach, w których świadczą pracę zgodnie ze swoim harmonogramem. Spółka będąca wnioskodawcą jest w tej

transakcji najemcą, który korzysta z wynajmowanych mieszkań przeznaczając je na cele mieszkaniowe, w związku z czym po jej stronie pozostaje kwestia prawidłowego zastosowania prawa do odliczenia podatku bądź jego nieodliczenia. W takiej sytuacji spółka powzięła wątpliwość, czy prawidłowo klasyfikuje usługi najmu i czy usługi najmu w analizowanej sytuacji korzystają z przedmiotowego zwolnienia.

Zgodnie z treścią art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy VAT¹ zwalnia się od podatku usługi w zakresie wynajmowania lub wydzierżawienia nieruchomości o charakterze mieszkalnym lub części nieruchomości, na własny rachunek, wyłącznie na cele mieszkaniowe. Z powołanego przepisu wynikają następujące przesłanki do stosowania zwolnienia:

- świadczenie usług na własny rachunek,
- charakter mieszkalny nieruchomości,
- mieszkaniowy cel najmu i dzierżawy.

Organ interpretacyjny badając przedstawiony stan faktyczny wskazał, że kluczową kwestią dla ustalenia, czy wskazana usługa

korzysta ze zwolnienia przedmiotowego jest cel realizowany przez osobę bezpośrednio uczestniczącą w świadczeniu usługi. Istotne jest w tym przypadku, aby nieruchomości mieszkalna nie była wynajmowana na cele związane z działalnością gospodarczą, cel mieszkalny ma być „wyłączny”. Organ interpretacyjny powołał się na wyrok NSA, w którym sąd stwierdził, iż ustawodawca nie zwolnił z opodatkowania wynajmu lub dzierżawy nieruchomości „na cele działalności gospodarczej, polegającej na wynajmie nieruchomości wyłącznie na cele mieszkaniowe”².

Spółka jako osoba prawna nie ma własnych potrzeb mieszkaniowych, potrzeby te powstają po stronie osób ostatecznie korzystających z mieszkań. W przedstawionym stanie faktycznym cel mieszkalny jest realizowany przez pracowników spółki. W opinii organu interpretacyjnego jest to realizacja celu mieszkalnego, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy VAT.

Podsumowując – w wydanej interpretacji indywidualnej³ Dyrektor KIS uznał, że usługi wynajmu mieszkań korzystają ze zwolnienia przedmio-

towego, o którym mowa w powołanym przepisie, a zatem wynajmujący postępują prawidłowo wystawiając faktury VAT bez VAT, a wnioskodawca nie odlicza podatku naliczonego na podstawie art. 88 ust. 3a pkt 2 ustawy o VAT. Lektura interpretacji może prowadzić do wniosku, że na ocenę KIS w znacznym stopniu wpłynęła przejrzystość sytuacji odzwierciedlona w przedstawionych informacjach i dokumentach. Organ wskazał, że zarówno z treści faktur, umów zawieranych z wynajmującymi, jak i okoliczności transakcji jednoznacznie wynika realizacja celów mieszkaniowych w wynajmowanych mieszkaniach. Organ nie dokonywał oceny prawidłowości zakwalifikowania przedmiotowych usług do wskazanego grupowania PKWiU.

1 Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, Dz.U.2018.2174 t.j. z dnia 2018.11.21

2 wyrok NSA z dnia 8 maja 2018 r., sygn. akt I FSK 1182/16

3 Interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 7 października 2019 r. sygn. 0111-KDI-B1-3.4010.346.2019.2.PC, numer 563346/I

Spółka jako osoba prawna nie ma własnych potrzeb mieszkaniowych. Potrzeby te powstają po stronie osób ostatecznie korzystających z mieszkań.

W przedstawionym stanie faktycznym cel mieszkalny jest realizowany przez pracowników spółki. W opinii organu interpretacyjnego jest to realizacja celu mieszkalnego, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy VAT.

LESZEK DUTKIEWICZ

Partner Russell Bedford Poland. Związany z firmą od 2011 roku. Dyrektor biura RBP w Katowicach. W latach 2008 – 2011 pracował dla czołowych firm doradczych (Ernst&Young, KPMG, BDO) świadcząc usługi z zakresu doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie prawa podatkowego międzynarodowego, postępowań podatkowych, podatku VAT oraz cen transakcyjnych. Autor publikacji o tematyce związanej z prawem podatkowym, cywilnym i międzynarodowym. Wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa podatkowego. Posiada wykształcenie prawnicze, w 2008 roku ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Recharakteryzacja oraz pominięcie transakcji – nowe instrumenty weryfikacji cen transferowych

Podatnicy zaledwie zakończyli wypełnianie obowiązków związanych z przygotowaniem dokumentacji za 2018 r., a już za chwilę będą musieli przeanalizować swoje transakcje w odniesieniu do zmian w przepisach z zakresu cen transferowych, obowiązujących od 1 stycznia 2019 r.

Jedną z istotnych zmian w zakresie cen transferowych, która weszła w życie 1 stycznia 2019 r., jest uzyskanie przez organy podatkowe narzędzi służących do kwestionowania rozliczeń pomiędzy podmiotami powiązanymi.

Od początku bieżącego roku obowiązuje art. 11c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: ustawa CIT), nadający nowe brzmienie naczelnej zasadzie, którą powinny kierować się podmioty powiązane w relacjach ze sobą, tj. zasadzie ceny rynkowej oraz definiujący warunki, na jakich powinny być zawierane transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami warunki ustalone pomiędzy podmiotami powiązanymi – już w momencie zawierania transakcji kontrolowanej – nie powinny odbiegać od tych, jakie ustaliłyby między sobą racjonalnie działający kontrahenci niezależni w porównywalnych transakcjach i okolicznościach.

Przepis art. 11c ustawy CIT z jednej

strony wskazuje na uprawnienie organów podatkowych do oszacowania dochodu podmiotów powiązanych wyłącznie poprzez korektę ceny, z drugiej strony poprzez wprowadzenie ust. 4 do art. 11c ustawy CIT wyposaża organy podatkowe w dodatkowe dwa instrumenty do przeprowadzenia weryfikacji cen transferowych, zgodnie z którymi organ podatkowy – będzie mógł:

- uznać, że w porównywalnych okolicznościach podmioty powiązane, kierujące się racjonalnością ekonomiczną, albo nie zawarłyby danej transakcji (pominięcie transakcji) albo
- zawarłyby inną transakcję, lub ewentualnie dokonałyby innej czynności (recharakteryzacja).

Przy recharakteryzacji oraz pominięciu transakcji organ podatkowy uwzględni:

- warunki, które ustaliły pomiędzy sobą podmioty powiązane,
- fakt, że warunki ustalone między podmiotami powiązanymi unie-

możliwiają określenie ceny transferowej na takim poziomie, na jaki zgodziłyby się podmioty powiązane kierujące się racjonalnością ekonomiczną uwzględniając opcje dostępne w momencie zawarcia transakcji.

Tym samym w badaniu transakcji pomiędzy podmiotami powiązanymi organy podatkowe biorą pod uwagę faktyczny przebieg transakcji i okoliczności jej zawarcia oraz rzeczywiste zachowanie stron w transakcji, a niekoniecznie zapisy umowne czy inne ustalenia dokonane pomiędzy stronami.

Organ nie może dokonać żadnej z czynności, jeśli uzasadnieniem zastosowania narzędzi recharakteryzacji lub pominięcia transakcji miałyby być wyłącznie:

- trudność w weryfikacji ceny transferowej,
- brak porównywalnych transakcji występujących pomiędzy podmiotami powiązanymi w porównywalnych okolicznościach.

Organy podatkowe oceniają rynkowość warunków badanych transakcji realizowanych pomiędzy podmiotami powiązаныmi na podstawie ich racjonalności ekonomicznej, która nie ma legalnej definicji w ustawie CIT. Pojęcie racjonalności ekonomicznej jest natomiast wykorzystywane w Wytycznych OECD w celu przeprowadzenia weryfikacji, mającej na celu ustalenie czy analizowana transakcja pomiędzy podmiotami powiązаныmi zostałaby dokonana w taki sam sposób pomiędzy podmiotami niepowiązаныmi w porównywalnych okolicznościach ekonomicznych.

W zaktualizowanych Wytycznych OECD z 2017 r. w części D2 sekcje 1.122–1.128 zostały wskazane przykłady recharakteryzacji transakcji czy uznania, że transakcja nie powinna mieć miejsca. W szczególności w sekcji 1.126 części D2 Wytycznych OECD wskazany jest następujący przykład transakcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi, która mogłaby być uznana przez organy podatkowe za niewystępującą pomiędzy podmiotami niezależnymi.

Przykład 1

Podmiot 1 posiada zakład produkcyjny położony w strefie podatkowej na coraz częstsze powodzie w ostatnich latach. Podmiot ten nabywa od podmiotu powiązanego ubezpieczenie posiadanego majątku i uiszcza odpowiednią składkę wraz z roczną premią stanowiącą 80% wartości zapasów, nieruchomości. W tym przykładzie Podmiot 1 wszedł w transakcję nieracjonalną handlowo, ponieważ nie ma rynku ubezpieczeń, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo istotnych roszczeń, i przeniesienie lub nieubezpieczenie może być atrakcyjniejszą realistyczną alternatywą. Transakcja jest nieracjonalna z handlowego punktu widzenia, nie ma cen akceptowalnych zarówno

dla Podmiot 1, jak i podmiotu powiązanego z ich indywidualnych perspektyw”.

W takiej sytuacji organ podatkowy mógłby dokonać pominięcia transakcji realizowanej pomiędzy podmiotami powiązаныmi, uzasadniając że na wolnym rynku transakcja nie zostałaby zrealizowana, ponieważ żaden ubezpieczyciel nie zdecydowałby się na zawarcie umowy o tak wysokim poziomie ubezpieczonego ryzyka. W takim przypadku organ podatkowy określiłby dochód podatnika bez uwzględnienia obciążeń z tytułu realizacji przedmiotowej transakcji.

Natomiast w sekcji 1.128 w części D2 Wytycznych OECD z 2017 r. wskazany jest przykład transakcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi, która mogłaby być uznana przez organy podatkowe za nieodpowiednią i organy podatkowe mogłyby określić inną transakcję pomiędzy podmiotami powiązаныmi i określić dla niej odpowiednią cenę transakcyjną.

Przykład 2

Podmiot 1 prowadzi działalność badawczą w celu opracowania wartości niematerialnych, wykorzystywanych do tworzenia nowych produktów. Spółka zamierza przenieść na podmiot powiązany nieograniczone prawa do wszystkich wartości niematerialnych, które mogą powstać w wyniku jej przyszłych prac w okresie dwudziestu lat, za wynagrodzeniem ryczałtowym. Umowa ta jest nieracjonalna z handlowego punktu widzenia obu stron, ponieważ ani Podmiot 1, ani podmiot powiązany nie dysponują żadnymi wiarygodnymi sposobami pozwalającymi ustalić, czy płatność odzwierciedla odpowiednią wycenę, zarówno dlatego, że nie jest pewne, jaki zakres działalności mógłby prowadzić Podmiot 1 w tym okresie, jak i dlatego, że

”
W zaktualizowanych
Wytycznych OECD
z 2017 r., w części
D2 sekcje 1.122
– 1.128, zostały
wskazane
przykłady
recharakteryzacji
transakcji
czy uznania,
że transakcja
nie powinna
mieć miejsca

wycena potencjalnych wyników była by całkowicie spekulacyjna.

Zgodnie ze wskazówkami zawartymi w Wytycznych OECD umowa zawarta pomiędzy podmiotami powiązаныmi, w tym forma płatności, powinna zostać zmodyfikowana dla celów analizy cen transferowych.

Struktura zastępcza zastosowana przez organ podatkowy powinna kierować się cechami istotnymi z punktu widzenia działalności gospodarczej, w tym pełnionymi funkcjami, wykorzystywanymi aktywami i podejmowanym ryzykiem w relacjach handlowych. Na podstawie powyższej analizy umowa mogłaby zostać przekształcona m.in. jako zapewnienie finansowania przez podmiot powiązany, jako świadczenie usług badawczych przez Podmiot 1 lub jeśli można zidentyfikować konkretne angażowane wartości niematerialne, jako licencja warunko-

wa na rozwój tych konkretnych wartości niematerialnych.

Jak wynika z powyższych przykładów, kluczowym pytaniem, które organy podatkowe powinny sobie zadać, dokonując ewentualnego oszacowania dochodów przy zastosowaniu nowych instrumentów weryfikacji cen określonych w art. 11c ust. 4 ustawy CIT, jest czy faktyczna transakcja zawarta pomiędzy podmiotami powiązаныmi została zawarta z przesłanek racjonalnych ekonomicznie, które zostałyby uwzględnione między niepowiązаныmi podmiotami w porównywalnych okolicznościach ekonomicznych.

Uznanie przez organy podatkowe transakcji za niebyłą, w przypadku gdy posiada ona znamiona racjonalności ekonomicznej, należałoby ocenić jako nieodpowiednie stosowanie zasady ceny rynkowej.

Mając na uwadze powyższe, można wskazać, iż nie wystarczy wyłącznie odpowiedź na pytanie, czy taką samą transakcję zawierają podmioty niepowiązаны. Wskazują też na to Wytyczne OECD, iż sam fakt, że transakcja nie jest stosowana między niezależnymi podmiotami nie oznacza, że nie należy jej uznawać. Podmioty powiązаны mogą mieć bowiem znacznie większe możliwości dotyczące wzajemnych ustaleń niż niezależne przedsiębiorstwa i mogą zawierać transakcje, które nie występują lub są bardzo rzadko spotykane między niezależnymi podmiotami.

Organy podatkowe powinny stosować wskazane powyżej instrumenty weryfikacji cen transferowych z dużą ostrożnością, każdorazowo biorąc pod uwagę przesłanki racjonalności ekonomicznej, które brały pod uwagę podmioty powiązаны podczas ustalania warunków współpracy.

LESZEK DUTKIEWICZ

Partner Russell Bedford Poland. Związany z firmą od 2011 roku. Dyrktor biura RBP w Katowicach. W latach 2008 – 2011 pracował dla czołowych firm doradczych (Ernst&Young, KPMG, BDO) świadcząc usługi z zakresu doradztwa podatkowego. Specjalizuje się w prawie podatkowym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie prawa podatkowego międzynarodowego, postępowań podatkowych, podatku VAT oraz cen transakcyjnych. Autor publikacji o tematyce związanej z prawem podatkowym, cywilnym i międzynarodowym. Wykładowca na szkoleniach z zakresu prawa podatkowego. Posiada wykształcenie prawnicze, w 2008 roku ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego.

IV Konferencja podatki 2019/2020 - przegląd kluczowych zmian

Katowice, 3-4 grudnia 2019

Prowadzący

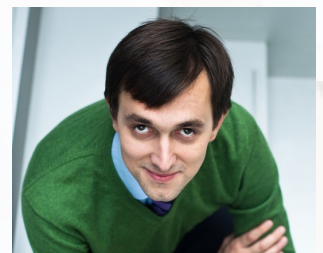
dr Andrzej Dmowski

Leszek Dutkiewicz

Tomasz Biel

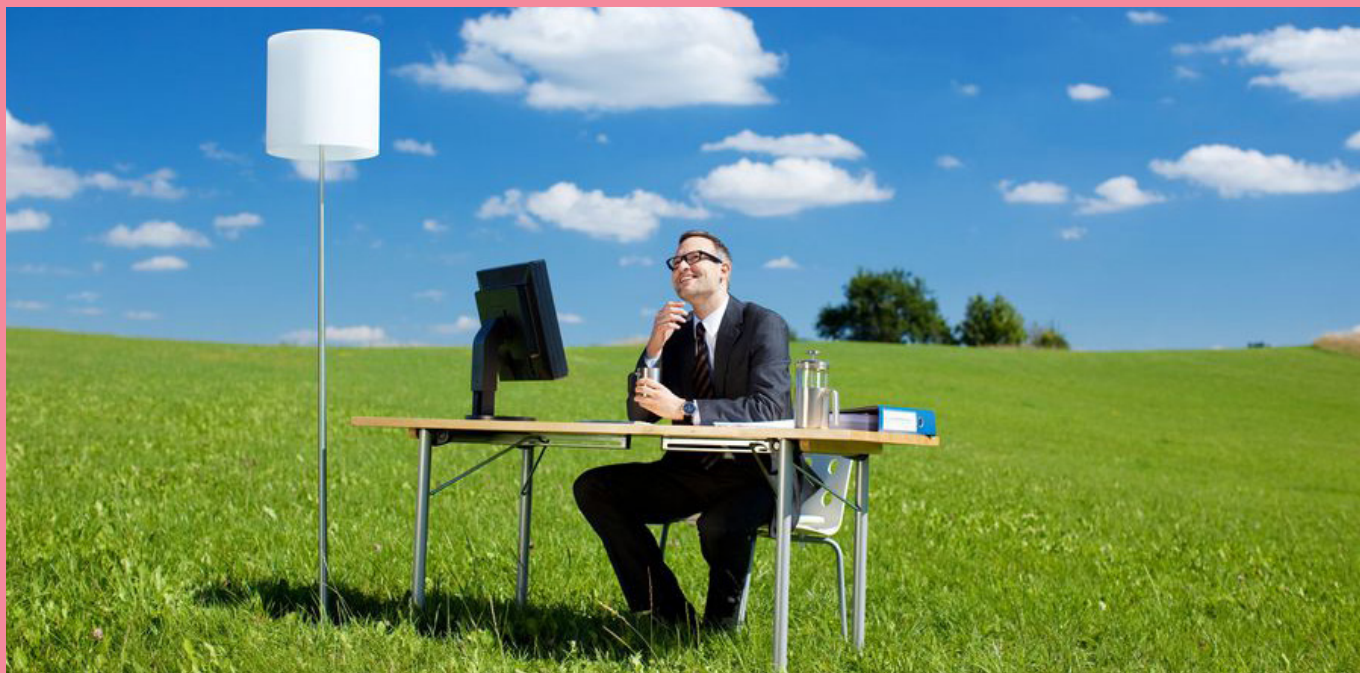
Łukasz Chłond

W programie:

- Zmiany w VAT planowane na 2020 r.
 - Zmiany w VAT od 2019 r.
- Fakturowanie oraz korekty VAT w 2019 r.:
- Zmiany w podatkach dochodowych - 2020 r.
- Zmiany w podatkach dochodowych - 2019 r.
- Nowe regulacje w zakresie cen transferowych

Organizator i partnerzy

ELASTYCZNE FORMY ZATRUDNIENIA CORAZ BARDZIEJ POPULARNE RÓWNIEŻ W POLSCE

Na polskim rynku pracy nadal pokutuje przeświadczenie, że powinno się pracować w pełnym wymiarze godzin i z pełnym pakietem ZUS-owskim. Z takim podejściem większość firm nadal oddaje spory haracz państwu, gdy tymczasem pieniądze mogłyby iść bezpośrednio do kieszeni pracownika. Wystarczy, że bardziej otworzymy się na elastyczne formy zatrudnienia. Praca na kontrakcie, praca zdalno-biurowa na godziny ustalone indywidualnie, to dziś codzienność w wielu krajach. U nas powoli przebija się do świadomości pracowników i pracodawców.

Na wybór rodzaju pracy w poszczególnych krajach wpływają uwarunkowania demograficzne, poziom rozwoju przemysłowego i co się z tym wiąże dynamika gospodarki oraz system prawny. Średnia globalna pokazuje, że pracownicy na całym świecie doceniają czas pracy dostosowany do ich trybu życia, możliwość wyboru projektów oraz możliwość osiągnięcia work-life balance, które dają im elastyczne formy zatrudnienia. W Polsce aż 70%

kandydatów nadal wybiera pracę w pełnym wymiarze godzin. Jednak w naszym kraju również wzrasta zainteresowanie elastycznymi modelami pracy. Potwierdza to fakt, że co trzeci kandydat w Polsce w 2019 r. chciałby pracować w oparciu o któryś z takich modeli, dwa lata temu był to co piąty poszukujący pracy.

Więcej czasu i stabilne dochody

Z raportu przeprowadzonego przez

ManpowerGroup Solutions „Jak chcemy pracować? Co pracodawcy powinni wiedzieć o preferencjach kandydatów dotyczących modelu pracy?” wynika, że blisko połowa kandydatów na świecie opowiada się za innym modelem zatrudnienia niż praca w pełnym wymiarze godzin. Warto przyjrzeć się powodom, które ich do tego skłaniają. Dla osób wybierających pracę na wezwanie, pracę projektową oraz pracę kontraktową dominującym czynnikiem

jest czas, który mogą poświęcić na realizację innych obowiązków zawodowych, zleceń. Z kolei największą motywacją, skłaniającą pracowników do wyboru połowy etatu oraz pracy sezonowej są stabilne dochody. We wszystkich pięciu ww. modelach najmniej istotna okazała się autonomia.

Kontrakt daje największe zadowolenie z pracy

Największą satysfakcję czerpią kandydaci preferujący pracę na kontrakcie oraz na pół etatu (odpowiednio 34% i 33%), co daje podstawy by sądzić, że ich wybory związane są z zobowiązaniami. Jest to istotna informacja dla specjalistów ds. HR, którzy mierzą się z zadaniem pozyskania kandydatów oraz zatrzymania ich w organizacji na dłużej.

Oferta firm niedopasowana do potrzeb kandydata

Preferencje zawodowe kandydatów nie zawsze idą w parze z ich rzeczywistymi wyborami. Raport pokazuje, że choć więcej osób w Polsce wybrałoby alternatywny model pracy, to ich obecny pracodawca nie daje im takiej możliwości. Spośród 11% osób preferujących pracę kontraktową/projektową, 6% przebadanych faktycznie podjęło taką pracę. Największe różnice w preferencjach zawodowych kandydatów a ich rzeczywistą formą zatrudnienia odnotowano w Czechach i Hiszpanii, natomiast najmniejsze w Wielkiej Brytanii.

Polacy w czołówce najdłużej pracujących

Polacy zapytani o swoje preferencje wybierają pracę na pełny etat. Nie dzieje się tak dlatego, że nie chcieliby lepiej dostosować czasu pracy

do swojego trybu życia, ale dlatego, że czas pracy przekłada się w ich przekonaniu na wysokość zarobków. Jest to związane m.in. ze sposobem rozliczania godzinowego, który występuje w wielu branżach w Polsce. Z danych Kantar Millward Brown dla Work Service z 2017 r. wynika, że Polacy pracują średnio 45 godzin tygodniowo, co stawia ich w czołówce najbardziej zapracowanych narodów.

Polacy zapytani o preferencje zawodowe na pierwszym miejscu wymieniają pracę na pełny etat. Być może chcieliby pracować według innego modelu zatrudnienia, ale są świadomi, że oferty na rynku pracy nie sprzyjają takiemu rozwiązaniu. Ponadto sięgając po nadgodziny, zwiększają swoje dochody. Elastyczny model zatrudnienia nie zawsze mógłby im taką ewentualność zapewnić. Najczęstsze powody, które skłaniają kandydatów na świecie do korzystania ze stanowiska z elastycznym zatrudnieniem to czas na realizację innych zleceń oraz stabilne dochody. Natomiast najbardziej zadowoleni są pracujący na kontrakcie.

Analizowany raport daje podstawy sądzić, że z roku na rok praca na pełny etat zarówno w Polsce, jak i w wielu krajach na świecie, będzie cieszyła się coraz mniejszym zainteresowaniem. Wiedza o elastycznych formach zatrudnienia jest w naszym kraju jeszcze w powijakach, ale trendy pokazują, że coraz więcej pracodawców i pracowników będzie się bliżej przyglądało takim alternatywnym formom zatrudnienia, a liczba pracowników bez etatów będzie się zwiększać. Umożliwiają to chociażby komunikatory online, a wymusza między innymi polityka państwa, która narzuca coraz wyższe składki ubezpieczeń.

MARTA WÓJCICKA

Młodszy specjalista ds. marketingu i HR

AKTUALNE OFERTY PRACY

Asystent / -ka w dziale księgowym
Katowice

Specjalista ds. administracji i organizacji
Warszawa

Samodzielna/-y księgowa/-y
Katowice

Adwokat ze specjalizacją prawo korporacyjne
Katowice

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie życiorysu i listu motywacyjnego podając w tytule wiadomości odpowiednią nazwę stanowiska na adres e-mail: rekrutacja@russellbedford.pl

ZWOLNIENIE LEKARSKIE NIE WYKLUCZA URLOPU MACIERZYŃSKIEGO PRZED PORODEM – STANOWISKO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

O pomoc do Rzecznika Praw Obywatelskich zwróciła się funkcjonariuszka Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, będąca w zaawansowanej i jednocześnie zagrożonej ciąży. Funkcjonariuszka ABW, przebywając na zwolnieniu lekarskim trwającym do dnia 19 września 2019 r., zgłosiła Dyrektorowi Biura Kadr ABW, że począwszy od dnia 12 września 2019 roku zaczyna korzystać z urlopu macierzyńskiego przed porodem. Dnia 15 września 2019 roku została zwolniona ze służby ze względu na „ważny interes formacji”

Funkcjonariuszka ABW po przedłożonej informacji w zakresie rozpoczęcia korzystania z urlopu macierzyńskiego otrzymała odpowiedź od dyrektora biura kadr, który wskazał, że „Bieg zwolnienia lekarskiego przypadającego w okresie ciąży przerywa jedynie poród, od którego z mocy prawa liczy się termin urlopu macierzyńskiego”. Z odpowiedzi wnioskować można, że w ocenie dyrektora biura kadr ABW niniejsza sytuacja wyklucza możliwość jednoczesnego korzystania ze zwolnienia lekarskiego oraz urlopu macierzyńskiego. Nie będzie mogło nastąpić także jego zdaniem przekształcenia zwolnienia lekarskiego na urlop macierzyński.

Ponadto dyrektor biura kadr w swojej odpowiedzi zwrócił uwagę funkcjonariuszki ABW na fakt, że pierwszym dniem urlopu macierzyńskiego mógłby być jedynie dzień, w którym kończy się zwolnienie lekarskie. Jednakże w zaistniałym stanie faktycznym, dzień, w którym kończy się funkcjonariuszce zwolnienie lekarskie przypadał już po dniu zwolnienia jej ze służby. „W związku z powyższym brak jest podstaw do uwzględnienia Pani wniosku o udziele-

nie urlopu macierzyńskiego przed porodem, bowiem pierwszy dzień tego urlopu będzie przypadał w okresie, kiedy nie będzie Pani posiadała statusu funkcjonariusza ABW” – stwierdził dyrektor biura kadr ABW.

W niniejszej sprawie głos zabrał Rzecznik Praw Obywatelskich, który jednoznacznie wskazał, że nie sposób podzielić stanowiska dyrektora biura kadr ABW. Rzecznik Praw Obywatelskich podkreślił, że zgodnie z art. 180 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku – kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r., poz. 1040 ze zm.) – prawo do urlopu macierzyńskiego ma charakter podmiotowy i przysługuje z mocy samego prawa, z chwilą urodzenia dziecka.

W konsekwencji powyższego funkcjonariuszka nie miała obowiązku w ogóle składać pracodawcy wniosku o urlop. Zatem zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich przebywanie przez funkcjonariuszkę na zwolnieniu lekarskim nie może uniemożliwić jej korzystania z prawa do urlopu macierzyńskiego przed porodem, biorąc jednocześnie pod uwagę fakt, że warunek taki nie wynika z obowiązujących przepisów.

Ponadto Rzecznik Praw Obywatelskich powołał się na art. 71 ust. 2 Konstytucji, który przyznaje matce przed urodzeniem dziecka oraz po urodzeniu dziecka prawo do szczególnej pomocy władz publicznych. Tym samym decyzja ABW spowodowałaby, że w tym wypadku władze publiczne nie tylko nie świadczyłyby szczególnej pomocy, lecz dodatkowo destabilizowałyby sytuację takiej osoby, pozbawiając ją środków utrzymania.

W ocenie Rzecznika stanowisko Biura Kadr ABW – w zakresie, w którym jednoznacznie odmówił funkcjonariuszce prawa do urlopu macierzyńskiego przed porodem w trakcie korzystania przez nią ze zwolnienia lekarskiego – bezspornie narusza jej prawa i wolności oraz może stanowić dyskryminację ze względu na płeć, związaną z rodzicielstwem.

W konsekwencji powyższego Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego prof. dr hab. Piotra Pogonowskiego o zweryfikowanie stanowiska w sprawie przyznania funkcjonariuszce urlopu macierzyńskiego.

WZF.7043.66.2019

NIKOL MAŁASZEWSKA-DĄBROWSKA

Manager w Departamencie Prawnym. Od 2011 roku zajmuje się doradztwem dla wiodących firm z różnych sektorów gospodarki. Wieloletni praktyk, posiada bogate doświadczenie w prowadzeniu kompleksowych projektów z zakresu prawa krajowego i międzynarodowego. Uczestniczy w przeglądach prawnych i podatkowych prowadzonych pod kątem identyfikacji ryzyka. Jest także autorem licznych artykułów o tematyce podatkowej, publikowanych w prasie branżowej.

PIERWSZE PO WYROKU TSUE ORZECZENIE POLSKIEGO SĄDU DOTYCZĄCE KREDYTÓW FRANKOWYCH

Od tygodnia niemal wszystkie branżowe portale przepelnione są komunikatami o wyroku TSUE w sprawie kredytu, którego wartość była wyrażona w polskiej walucie, ale indeksowana została do kursu franka szwajcarskiego. Wyrok TSUE dotyczył co prawda wyłącznie sprawy Państwa Dziubak i ich sporu z Raiffeisen Bank International AG, ale argumentacja, którą posłużył się TSUE ma miejscami charakter uniwersalny i może stanowić mocny argument w walce konsumentów z bankami.

Choć wyrok bez wątpienia jest korzystny dla konsumentów, to nie daje on gwarancji uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia w innych, podobnych sprawach. Należy pamiętać, że sprawy kredytów we frankach nie są identyczne, często bywają skomplikowane i wielopłaszczyznowe. Niemniej, rozstrzygnięcie TSUE z pewnością posłuży polskim sądom za pomoc w wykładni umów kredytowych.

Istotę orzeczenia stanowi fragment uzasadnienia, w którym TSUE wskazał, że umowa pozbawiona klauzul abuzywnych pozostaje wiążąca w zakresie pozostałych zawartych w niej postanowień, pod warunkiem, że umowa może nadal obowiązywać bez usuniętych klauzul. Nie istnieje przy tym możliwość uzupełnienia treści umowy ogólnymi zasadami prawa polskiego. Jeżeli natomiast usunięcie klauzul abuzywnych prowadzi do zmiany charakteru umowy, właściwym jest unieważnienie umowy kredytu w całości.

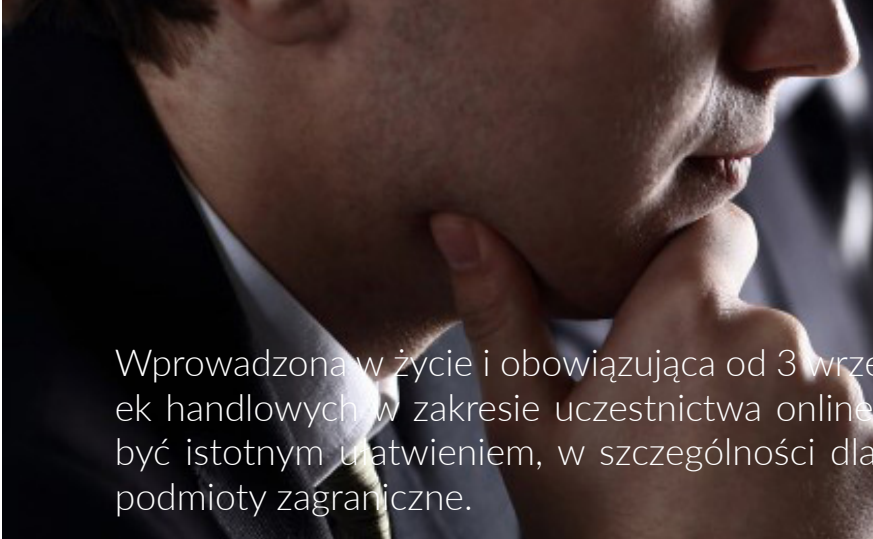
W Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia zapadł pierwszy wyrok, w którym krajowy sąd posiłkował się rozstrzygnięciem TSUE. W przedmiotowej sprawie sąd wydał wyrok korzystny dla konsumentów, którzy domagali się modyfikacji umów kredytowych. W uzasadnieniu wyroku sąd wskazał, że umowy kredytowe zawierały klauzule niedozwolone, które nie wiążą konsumentów. W związku z tym strony umowy były i są związane wyłącznie treścią umowy, jaka została po usunięciu postanowień abuzywnych. Taka treść rozstrzygnięcia oznacza, że klienci banku są zobowiązani do zwrotu kapitału w złotych w ratach, według stopy LIBOR dla franka szwajcarskiego od momentu uruchomienia kredytu (czyli niższej od złotówkowej). Sąd rejonowy nie poparł argumentacji banku, że skutkiem istnienia klauzul abuzywnych w umowie powinno być rozliczenie rat

według kursu średniego NBP (czyli korzystniejszego dla banku). W tym właśnie miejscu sąd rejonowy nawiązał do wyroku TSUE, wskazując, że nie istnieje możliwość uzupełnienia treści umowy po usunięciu klauzuli abuzywnej ogólnymi zasadami prawa polskiego.

Wyrok oznacza „korzyść” dla konsumentów w łącznej kwocie ogóle ok. 100 tys. zł. Choć jest to dopiero wyrok I instancji, a bank zapewne wnieśli apelację, to już obecnie widać jak istotne będzie orzeczenie TSUE dla polskiej praktyki orzeczniczej. Warto jednak podkreślić, że TSUE nie rozstrzygnął, czy postanowienia odsyłające do tabel kursowych mają charakter niedozwolony. Nie to było bowiem przedmiotem postępowania. To na sądzie badającym konkretną sprawę spoczywa obowiązek ustalenia czy umowa jest ważna, czy nieważna, a jeśli ważna – to w jakim kształcie.

PRZEMYSŁAW LACH

Aplikant radcowski Russell Bedford

Zgromadzenie wspólników spółki z o.o. uczestnictwo online

Wprowadzona w życie i obowiązująca od 3 września 2019 roku zmiana kodeksu spółek handlowych w zakresie uczestnictwa online w zgromadzeniach spółki wydaje się być istotnym ułatwieniem, w szczególności dla podmiotów, których wspólnikami są podmioty zagraniczne.

Od 3 września 2019 roku obowiązują znowelizowane przepisy kodeksu spółek handlowych pozwalające na odbywanie oraz uczestnictwo w zgromadzeniach wspólników spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej. Zgodnie z nowo dodanym art. 2341 k.s.h. umowa spółki może dopuszczać udział w zgromadzeniu wspólników przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co obejmuje w szczególności:

- transmisję obrad zgromadzenia wspólników w czasie rzeczywistym;
- dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której wspólnicy mogą wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia wspólników, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad zgromadzenia wspólników;
- wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia wspólników.

Ponadto w przypadku gdy umowa spółki dopuszcza udział w zgromadzeniu wspólników przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, udział wspólników w zgromadzeniu wspólników może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji wspólników i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

Udział w zgromadzeniu przez Internet jest zatem możliwy wyłącznie wtedy,

gdy taką opcję przewiduje umowa spółki. W przypadku istnienia w umowie odpowiednich postanowień wspólnicy nieobecni personalnie na zgromadzeniu wspólników, a posiadający dostęp do Internetu, mają zapewnioną możliwość aktywnego uczestnictwa w zgromadzeniu, formułowania projektów uchwał, zgłaszania wniosków porządkowych w toku zgromadzenia oraz nade wszystko skutecznego wykonywania prawa głosu na zgromadzeniu.

Warto zwrócić również uwagę na to, że w celu odbycia zgromadzenia wspólników za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej muszą zostać zachowane wszystkie przewidziane w kodeksie spółek handlowych standardowe zasady odbywania zgromadzeń. W zgromadzeniu wspólników mogą wziąć udział osoby uprawnione do uczestnictwa w zgromadzeniu zgodnie z zasadami przewidzianymi w kodeksie spółek handlowych. Zgromadzenie musi ponadto odbywać się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w siedzibie spółki lub w innym miejscu, które zostało wskazane w umowie spółki, albo na które zgodę wyrazili wszyscy wspólnicy spółki.

Zatem jeśli wszyscy wspólnicy uprawnieni do wykonywania prawa głosu na zgromadzeniu zechcą skorzystać z możliwości uczestnictwa w zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, to i tak w miejscu, gdzie się ono odbywa musi być przy najmniej przewodniczący zgromadzenia

oraz protokolant. W tym miejscu wskazać jednak należy, że obowiązujący bez zmian obowiązek odbywania walnych zgromadzeń na terenie Polski w żaden sposób nie ogranicza terytorialnie miejsca pobytu osoby uczestniczącej w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Może on zatem przebywać w dowolnym miejscu na ziemi, a jedynym warunkiem jest posiadanie dostępu do komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z art. 248 § 2 k.s.h. do protokołu ze zgromadzenia wspólników należy dołączyć listę obecności z podpisami uczestników zgromadzenia wspólników oraz listę wspólników głosujących przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Podpisy uczestników zgromadzenia wspólników odbytego w trybie art. 2341 k.s.h. nie są wymagane. Dowody zwołania zgromadzenia wspólników zarząd powinien dołączyć do księgi protokołów. Zatem oprócz standardowej listy obecności z podpisami fizycznie obecnych wspólników, należy dołączyć listę wspólników głosujących przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Lista ta powinna jedynie wymieniać takich wspólników, zaś ich podpisy nie są wymagane.

Na opisane zmiany czekano odkąd powszechne stało się połączenie online. Pozwalają one na ograniczenie formalności oraz kosztów związanych zarówno z odbyciem zgromadzenia, jak i z uczestnictwem w nim.

MICHAŁ WASILENKO

Adwokat, Senior Associate w Departamencie Prawnym, członek Izby Adwokackiej w Lublinie, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Specjalizuje się w prawie spółek handlowych oraz w prawie cywilnym.

Nowelizacja kodeksu postępowania karnego - doręczenie pocztowe a pełnomocnictwo pocztowe

Dnia 5 października br. w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2019 r., poz. 1694) w życie weszły przepisy dotyczące doręczeń pocztowych w sprawach karnych.

Korespondencja w sprawach karnych, z uwagi na swoją specyfikę oraz szczególny charakter, chroniona jest poprzez ustalenie konkretnych okoliczności w jakich osoba trzecia uprawniona jest do jej odbioru za osobę będącą bezpośrednim jej adresatem. Nowe brzmienie art. 133 § 2a oraz dodane § 2b oraz 2c wskazuje sposób w jaki należy postąpić w przypadku, w którym adresat korespondencji w sprawach karnych nie ma możliwości osobistego jej odbioru z powodu stanu zdrowia.

Przepis art. 133 § 2a kodeksu postępowania karnego dzieli adresatów pism karnych na obrońców albo pełnomocników będących adwokatami lub radcami prawnymi oraz na osoby, których stan zdrowia uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia osobisty odbiór korespondencji w placówce pocztowej. W obu tych przypadkach korespondencję taką może odebrać

inna osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych.

Zastrzeżenie, co do osób innych niż pełnomocnicy profesjonalni zawiera art. 133 § 2b kodeksu postępowania karnego, który wskazuje jednoznacznie, że stwierdzenie stanu zdrowia osoby, która ma zamiar udzielić pełnomocnictwa pocztowego, a który to stan uniemożliwia lub utrudnia osobisty odbiór korespondencji, odzwierciedla wydane zaświadczenie lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Zaświadczenie o stanie zdrowia wydaje się na wniosek osoby, której sytuacja dotyczy, lub osoby upoważnionej na podstawie pełnomocnictwa pocztowego. Dokument wystawiany jest na czas określony bądź bezterminowo. Ponadto czynności związane z wydaniem takiego zaświadczenia na wniosek oraz związane z samym zaświadczeniem są nieodpłatne.

Zgodnie z brzmieniem nowego art. 133 § 2c kodeksu postępowania karnego Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia określi tryb, formę oraz wzór zaświadczeń, które wydawane mają być jedynie w formie papierowej.

Zgodnie z powyższym w dniu wejścia w życie nowych przepisów kodeksu postępowania karnego, tj. dnia 5 października b.r., weszły również w życie przepisy wykonawcze w postaci rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości (Dz. U. 2019 r., poz. 1893).

Niniejsze rozporządzenie wskazać ma lekarzom jak powinien wyglądać dokument zaświadczenia określający stan zdrowia. W świetle przepisów art. 133 kodeksu postępowania karnego oraz przedmiotowego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości wystawienie samego pełnomocnictwa pocztowego przez osobę, której stan zdrowia uniemożliwia bądź

w znacznym stopniu utrudnia osobisty odbiór korespondencji, nie będzie wystarczające. Niezbędnym bowiem będzie udanie się do lekarza, który po osobistym przeprowadzeniu badań takiej osobie, bądź po zapoznaniu się z jej dokumentacją medyczną – wedle wyboru lekarza, wystawi takie zaświadczenie, które stanowić ma wzmocnienie dla pełnomocnictwa, a mimo to pracownik poczty i tak może odmówić wydania przesyłki.

Ponadto, zgodnie z rozporządzeniem, zaświadczenia wystawiane będą jedynie w formie papierowej, nie został bowiem jeszcze opracowany system informatyczny, który pozwoliłby na przesyłanie zaświadczeń bezpośrednio do urzędu pocztowego.

Podsumowując powyższe, wskazać należy, że każdy, kogo stan zdrowia nie pozwala na osobisty odbiór pisma w sprawie karnej z placówki pocztowej, może upoważnić osobę trzecią na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru takiej korespondencji, z jed-

nym zastrzeżeniem, że najpierw uda się do lekarza i uzyska zaświadczenie określające jego stan zdrowia, który uzasadniałby zlecenie odbioru korespondencji przez pełnomocnika

Przedmiotowe zmiany zdają się być mocno rygorystyczne i niezbyt korzystne dla osób starszych, których stan zdrowia często utrudnia podejmowanie codziennych czynności. Uzależnienie udzielenia pełnomocnictwa pocztowego od pozyskania zaświadczenia od lekarza wcale nie stanowi ułatwienia w świetle niniejszej zmiany.

W konsekwencji osoba, której stan zdrowia uniemożliwia bądź utrudnia osobisty odbiór korespondencji z placówki pocztowej i tak zmuszona jest do pewnej aktywności jaką jest w tym wypadku zamiast wizyta w placówce pocztowej, wizyta u lekarza po przedmiotowe zaświadczenie, pozyskiwane po to, by nie musieć stawić się w placówce pocztowej.

Ponadto, zgodnie z rozporządzeniem, zaświadczenia wystawiane będą jedynie w formie papierowej, nie został bowiem jeszcze opracowany system informatyczny, który pozwoliłby na przesyłanie zaświadczeń bezpośrednio do urzędu pocztowego.

NIKOL MAŁASZEWSKA-DĄBROWSKA

Manager w Departamencie Prawnym. Od 2011 roku zajmuje się doradztwem dla wiodących firm z różnych sektorów gospodarki. Wieloletni praktyk, posiada bogate doświadczenie w prowadzeniu kompleksowych projektów z zakresu prawa krajowego i międzynarodowego. Uczestniczy w przeglądach prawnych i podatkowych prowadzonych pod kątem identyfikacji ryzyka. Jest także autorem licznych artykułów o tematyce podatkowej, publikowanych w prasie branżowej.

RUSZYŁ CENTRALNY REJESTR BENEFICJENTÓW RZECZYWISTYCH – NOWY OBOWIĄZEK DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

13 października otworzony został Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR). Będzie on obejmował dane o beneficjentach rzeczywistych, czyli osobach fizycznych, które sprawują kontrolę nad spółką. W założeniu rejestr ma pomóc w przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Za niewywiązanie się z obowiązku dokonania wpisu, będzie grozić kara finansowa nawet miliona złotych.

Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych został wprowadzony do przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, jako implementacja przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (tzw. IV dyrektywa AML). Jest systemem teleinformatycznym służącym przetwarzaniu informacji o beneficjentach rzeczywistych spółek jawnych, komandytowych, komandytowo-akcyjnych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółek akcyjnych (z wyjątkiem spółek publicznych), a od 1 marca 2020 r., także prostych spółek akcyjnych.

Broń w walce z praniem pieniędzy

Ministerstwo finansów wskazuje, że rejestr ma na celu zbieranie dokładnych i aktualnych danych o beneficjentach rzeczywistych. Ma to kluczowe znaczenie dla zwalczania zjawisk brania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu, ponieważ uniemożliwia prze-

stępcom ukrycie swojej tożsamości w strukturze korporacyjnej spółek. Ministerstwo dodaje, że CRBR umożliwi każdemu dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych, a tym samym przyczyni się do zwiększenia zaufania do rynku finansowego i uczestników obrotu gospodarczego.

Trudności z ustaleniem tożsamości beneficjenta rzeczywistego

Zgodnie z ustawową definicją beneficjentem rzeczywistym jest osoba fizyczna lub osoby fizyczne: (1) sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad spółką poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę, lub (2) w imieniu których są nawiązywane stosunki gospodarcze lub jest przeprowadzana transakcja okazjonalna. Mimo, że ustawa zawiera bardzo szczegółowe postanowienia w tym zakresie, to eksperci wskazują, że w niektórych sytuacjach ustalenie beneficjenta rzeczywistego i tak może okazać się niezwykle

skomplikowane. Chodzi tu przede wszystkim o przypadki spółek, w których udziały mają osoby z zagranicy lub spółki, gdzie występuje kilku właścicieli posiadających równe udziały.

Brak informacji może uderzyć w MŚP

Problematyczny okazuje się brak specjalnej akcji informacyjnej. Eksperci podkreślają, że trudności mogą dotyczyć przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorców, którzy dotychczas uważali, że przepisy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu ich nie dotyczą, gdy tymczasem często są elementem tzw. karuzeli podatkowej. Ustawodawca przewidział wysokie kary za naruszenie przepisów – nawet to do 1 mln zł, więc powinien również przeprowadzić szeroką akcję informacyjną.

Spółki mają obowiązek zgłosić informacje o beneficjentach rzeczywistych w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów o Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych – to jest do dnia 13 kwietnia 2020 r.

WYROK TSUE W SPRAWIE POLSKICH FRANKOWICZÓW - KLAUZULE ABUZYWNE PODSTAWĄ DO ZERWANIA WARUNKÓW UMOWY

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził, że polski sąd może unieważnić całą umowę kredytową z uwagi na zastosowane w niej nieuczciwe klauzule indeksacyjne.

Zgodnie z komunikatem prasowym z dnia 3 października 2019 r. TSUE wydał wyrok w sprawie polskich kredytobiorców, którzy w 2008 roku zaciągnęli kredyt hipoteczny w banku Raiffeisen, którego wartość została wyrażona w polskiej walucie ale była indeksowana do kursu franka szwajcarskiego (CHF). Zgodnie z zawartą umową kredytową kredytobiorcy otrzymali środki w polskiej walucie, natomiast saldo zadłużenia i raty kredytu były wyrażone w walucie CHF (zastosowano tzw. kurs zakupu). Kredytobiorcy spłacali poszczególne raty przez ich pobieranie przez bank z rachunku kredytobiorców w polskiej walucie, przy czym wartość rat była ustalana w oparciu o kurs sprzedaży PLN-CHF, obowiązujący w momencie wymagalności danej raty. Na skutek takich zapisów kredytobiorcy ponosili realne koszty niekorzystnych różnic kursowych.

Kredytobiorcy dochodzili przed polskim sądem stwierdzenia nieważności umowy, wskazując, że zapisy dotyczące kursu zakupu waluty zastosowanego dla udostępnienia środków oraz kursu sprzedaży dla ustalenia wymagalnych kwot zwrotu, stanowią nieuczciwe warunki w umowie zawartej przez bank z konsumentami.

Polski sąd rozpatrując tę sprawę, zmierzał do zastosowania rozwiązania wska-

zanego w sprawie Kasler i Kaslerne Rabai (C-26/13), polegającego na zastąpieniu nieuczciwego postanowienia umownego przepisem prawa krajowego. Trybunał Sprawiedliwości UE rozpatrując sprawę polskich frankowiczów, wskazał jednak, że nieuczciwe warunki umowy dotyczące różnic kursowych nie mogą być zastąpione przepisami ogólnymi polskiego prawa cywilnego. Trybunał wskazał, że umowa pozbawiona nieuczciwych warunków, które zawierała, pozostaje wiążąca dla stron odnośnie do pozostałych zawartych w niej postanowień, o ile może nadal obowiązywać bez usuniętych nieuczciwych warunków i takie utrzymanie umowy w mocy jest zgodne z przepisami prawa krajowego. W sytuacji, kiedy taka zmiana polegająca wyłącznie na usunięciu zapisów uznanych za nieuczciwe (tj. klauzul abuzywnych) nie jest skuteczna, ponieważ prowadzi do zmiany charakteru i celu umowy, to właściwym rozwiązaniem jest unieważnienie całej umowy. Trybunał podkreślił, że Dyrektywa 1 nie stoi na przeszkodzie unieważnieniu spornej umowy przez polski sąd.

TSUE zwrócił jednak uwagę, że stosowanie gwarantowanego przez Dyrektywę systemu ochrony przed nieuczciwymi warunkami nie powinno być stosowane wbrew woli klienta banku i to klient w swojej indywidualnej sprawie powinien mieć możliwość zdecydowa-

nia, czy chce z takiej ochrony skorzystać.

Wyrok Trybunału niewątpliwie otwiera nowe możliwości dla polskich kredytobiorców w zakresie dochodzenia unieważnienia zawartych przez nich umów, co może oznaczać realne korzyści. Ten wyrok nie przesądza jednak „z automatu” o losach innych rozpatrywanych spraw dotyczących polskich frankowiczów. Owszem, kredytobiorcy będą mieli możliwość powoływania się na ten wyrok, ale każda będzie rozpatrywana indywidualnie, a możliwość stosowania powołanego stanowiska trybunału będzie zależęła również od tego na ile zbieżne będą warunki w danej sprawie kredytobiorcy z warunkami, które miały miejsce w przypadku omawianego rozstrzygnięcia.

Możliwość unieważnienia umowy jest niewątpliwie ciekawą opcją dla klienta banku, który z uwagi na niekorzystny kurs franka ponosi od dłuższego czasu koszty kredytu (które w niektórych przypadkach nawet przewyższają wartość otrzymanego finansowania), ponieważ w przypadku unieważnienia klient będzie zobowiązany do zwrotu jedynie udostępnionej kwoty kredytu lub jej części pozostającej do zapłaty, bez odsetek. Jednak w praktyce oznacza, że kredytobiorca będzie zobowiązany do zwrotu jednorazowego całości tej kwoty, więc w zależności od jego sytuacji nie zawsze będzie to korzystne rozwiązanie.

Od 1 kwietnia 2020 r. duzi przedsiębiorcy, którzy są podatnikami VAT, a od 1 lipca 2020 roku pozostali podatnicy VAT, będą składać nowy JPK_VAT, obejmujący dwie części: deklarację i ewidencję. Jeden plik ma uprościć rozliczenie z urzędem skarbowym i zmniejszyć obciążenia sprawozdawcze podatników VAT. Rozporządzenie w tej sprawie zostało opublikowane 18 października 2019 r. Nowa struktura JPK_VAT została opracowana w wyniku konsultacji podatkowych z przedsiębiorcami, co pozwoliło na lepsze przystosowanie pliku do ich potrzeb.

Zgodnie z nowymi rozwiązaniami dotychczasowe deklaracje VAT-7 i VAT-7K będą przesyłane łącznie z informacją o ewidencji w jednym dokumencie elektronicznym, tj. JPK_VAT. Tym samym zostanie zniesiony obowiązek obsługi odrębnych plików (deklaracji i ewidencji VAT). Zmniejszy to koszty obsługi i pracochłonność wypełniania obowiązków sprawozdawczych przez podatników VAT.

Będą obowiązywać dwa warianty JPK_VAT:

- JPK_VAT7M dla podatników rozli-

czających się miesięcznie,

- JPK_VAT7K dla podatników rozliczających się kwartalnie.

Elementy nowego JPK_VAT określa rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2019 r., poz. 1988) oraz opracowany na jego podstawie wzór schemy JPK_VAT, który jest dostępny na stronie Portalu Podatkowego.

Nowy JPK_VAT efektem konsultacji publicznych

Opracowanie nowej struktury JPK_VAT poprzedziły konsultacje publiczne oraz podatkowe. W ich efekcie Ministerstwo Finansów – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom podatników – zrezygnowało z części proponowanych pierwotnie oznaczeń typów dokumentów (zredukowano je o połowę) oraz oznaczeń procedur specjalnych.

Więcej informacji o nowym JPK_VAT na stronie Portalu Podatkowego.

FORBES: BREXIT NA MIĘKKO I NA TWARDO A HANDEL Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

Nadal nie wiemy, czy dojdzie do brexitu w wersji z umową czy bez. Dużo zależy od najbliższego głosowania w Izbie Gmin. Warto jednak przeanalizować konsekwencje gospodarcze każdego z tych scenariuszy.

W dniu 17 października 2019 r. pomiędzy Unią Europejską a Wielką Brytanią wypracowane zostało porozumienie dotyczące wzajemnych relacji po wyjściu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, czyli po tzw. brexicie. Negocjowany dokument zawiera zapisy m.in. o okresie przejściowym, który ma trwać do końca przyszłego roku, a w razie potrzeby może zostać przedłużony o rok lub dwa, pod warunkiem, że zgodzą się na to obie strony. W okresie przejściowym obowiązywać będą dotychczasowe zasady, w tym te dotyczące aspektów związanych z wymianą handlową – zarówno wewnątrzspółnotową, jak i pozaunijną. Natomiast Brytyjczycy nie będą brali udziału w pracach unijnych instytucji.

Okres przejściowy ma służyć głównie wynegocjowaniu i zawarciu pomiędzy Wielką Brytanią a Unią Europejską umowy o wolnym handlu, która zapewni, że we wzajemnych relacjach nie będą występować żadne cła, opła-

ty czy ograniczenia ilościowe.

Wieczorem 17 października 2019 r. Rada Europejska poparła powyższe porozumienie i wezwała Komisję Europejską, Parlament Europejski i Radę UE do podjęcia koniecznych kroków, by zapewnić, że porozumienie będzie mogło wejść w życie 1 listopada 2019 r. W konsekwencji o tym, czy porozumienie wejdzie w życie, zdecyduje w sobotę 19 października 2019 r. Izba Gmin. Jednakże w obecnej sytuacji politycznej w Wielkiej Brytanii jest prawdopodobne, że Izba Gmin odrzuci porozumienie, co z kolei otworzy dwie możliwości: albo przedłużenie terminu do zawarcia nowego (kolejnego) porozumienia dotyczącego brexitu do dnia 31 stycznia 2020 r., albo wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej w dniu 31 października 2019 r. bez umowy.

W konsekwencji na tę chwilę nadal trzeba rozważyć dwie możliwości brexitu.

Twarde lądowanie

Gdy nie dojdzie do porozumienia pomiędzy Unią Europejską a Wielką Brytanią, będziemy mieli twarde brexit. W tym przypadku relacje gospodarcze (handlowe) pomiędzy Wielką Brytanią a państwami Unii Europejskiej będą odbywały się zgodnie z regułami wypracowanymi przez Światową Organizację Handlu, a Wielka Brytania będzie traktowana jak państwo trzecie. W konsekwencji we wzajemnych relacjach zaczną obowiązywać kontrole graniczne i opłaty celne.

Takie rozwiązanie jest najgorszym z możliwych z punktu widzenia handlu zagranicznego, gdyż będzie się wiązało, przykładowo, z: wprowadzeniem opłat celnych we wzajemnej wymianie handlowej, zmianami w rozliczaniu podatku VAT (obecnie przy wymianie wewnątrzspółnotowej stawka podatku VAT wynosiła zasadniczo 0 proc.), kontrolami celnymi, sa-

nitarnymi, weterynaryjnymi – co może spowodować ogromne utrudnienia w handlu zwierzętami i produktami odzwierzęcymi, zmianami w poborze akcyzy, czy koniecznością posiadania certyfikatów dla określonych produktów, stwierdzających spełnienie przewidzianych prawem wymogów.

Co równie istotne, twardy brexit uderzy w istniejące rozwiązania z zakresu łańcucha zakupów i dostaw pomiędzy przedsiębiorcami oraz w ramach międzynarodowych korporacji. To zaś wpłynie negatywnie na produkcję i dystrybucję towarów i może spowodować nawet przejściowe braki na rynku określonych towarów, np. leków czy żywności.

Ewentualne wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez podpisanego porozumienia wiąże się z licznymi utrudnieniami dla przedsiębiorców, chcących dalej utrzymywać z tym krajem relacje gospodarcze.

Wyjście „na miękko”

W przypadku przyjęcia porozumienia wypracowanego pomiędzy Wielką Brytanią a Unią Europejską w dniu 17 października 2019 r. będzie obowiązywał tzw. miękki brexit, zgodnie z którym wszystkie zasady w relacjach gospodarczych pozostałyby bez większych zmian, przynajmniej w okresie przejściowym. Okres przejściowy zaś ma służyć przede wszystkim wypracowaniu i zawarciu pomiędzy Unią Europejską i Wielką Brytanią porozumienia o wolnym handlu, którego zasadnicze

zręby znalazły się w części porozumienia, nazwanej deklaracją polityczną. Wynika z niej, że w ramach przyszłego porozumienia o wolnym handlu relacje pomiędzy Unią Europejską a Wielką Brytanią mają opierać się o kilka obowiązujących dotychczas swobód – tj. swobody przepływu usług, towarów i kapitału. W konsekwencji we wzajemnych relacjach nie będą występować żadne cła, opłaty czy ograniczenia ilościowe. Równocześnie nie zostanie zapewniona możliwość swobodnego przepływu osób, choć prawa obywateli UE przebywających na Wyspach Brytyjskich mają być zagwarantowane.

W ramach wypracowanego porozumienia rozwiązano również kwestię Irlandii Północnej, która dotychczas była kością niezgody pomiędzy Wielką Brytanią a Unią Europejską. Porozumienie zakłada m.in. brak twardej granicy między Irlandią Północną i Republiką Irlandii; Irlandia Północna pozostanie częścią strefy celnej Zjednoczonego Królestwa, ale z pewnymi zastrzeżeniami. Jeśli bowiem towary kierowane na unijny rynek spoza wspólnoty lub Wielkiej Brytanii pojawią się na terenie Irlandii Północnej, będą podlegały unijnemu prawu celnemu. Natomiast towary wytworzone w Irlandii Północnej lub Zjednoczonym Królestwie przeznaczone na rynek unijny będą podlegały brytyjskim regulacjom celnym.

Opuszczenie przez Wielką Brytanię struktur Unii Europejskiej na podstawie wypracowanych ustaleń jest ko-

rzystne dla przedsiębiorców, przede wszystkim z uwagi na dłuższy okres dostosowania się do nowych regulacji. Mimo wszystko miękki brexit będzie powodował pewnego rodzaju konsekwencje, do których należą między innymi: wspomniana konieczność przystosowania się do norm i wymogów, które po brexicie mogą być odmienne w Unii Europejskiej oraz Wielkiej Brytanii, konieczność uzyskania nowych certyfikatów i licencji, czy też wreszcie konieczność dokonywania zgłoszeń celnych oraz pojawienie się kontroli granicznych pomiędzy Unią Europejską a Wielką Brytanią.

Podsumowując, wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej rodzi konsekwencje zarówno w przypadku twardego, jak i miękkiego brexitu. Jednakże w tym pierwszym przypadku ograniczenia mogą spowodować ogromny chaos w relacjach gospodarczych i rozerwanie więzi gospodarczych, funkcjonujących obecnie w ramach wspólnego rynku pomiędzy przedsiębiorcami jak również wewnątrz dużych międzynarodowych korporacji. W drugim przypadku – miękkiego brexitu – zachowane zostaną w zakresie handlu obowiązujące normy i więzi gospodarcze. Okres przejściowy umożliwi przedsiębiorcom z Unii Europejskiej oraz Wielkiej Brytanii przystosowanie się do nadchodzących zmian w dalszej przyszłości.

źródło: <https://www.forbes.pl/opinie/brexit-jakie-beda-konsekwencje-dla-handlu-miedzy-unia-a-zjednoczonym-krolestwem/5bkhz86>

DR ANDRZEJ DMOWSKI

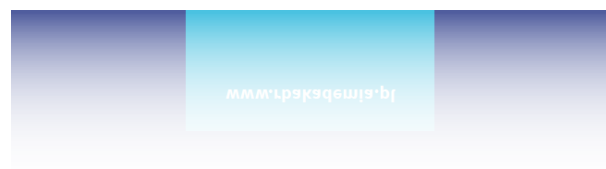
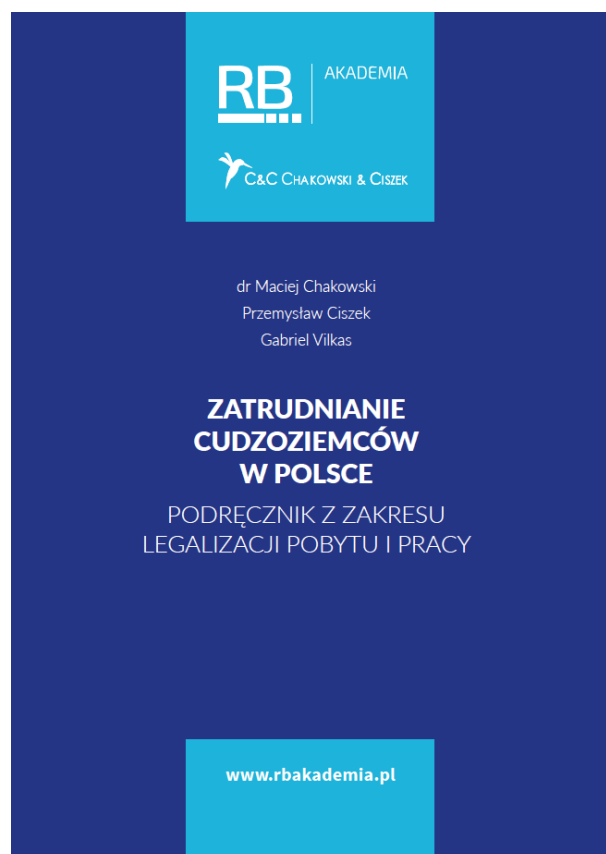
Adwokat i doktor nauk prawnych Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2011 roku jeden z Partnerów Zarządzających w korporacji Russell Bedford Poland. Wcześniej w sieci doradczej BDO, a także Deloitte & Touche. Autor książki „Ceny Transferowe”, współautor komentarza „Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych”, autor wielu publikacji z zakresu prawa podatkowego.

Księgarnia RB Akademia

PORADNIKI Z ZAKRESU PRAWA I PODATKÓW

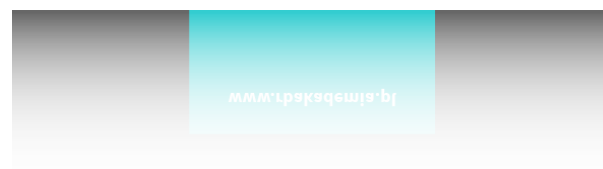
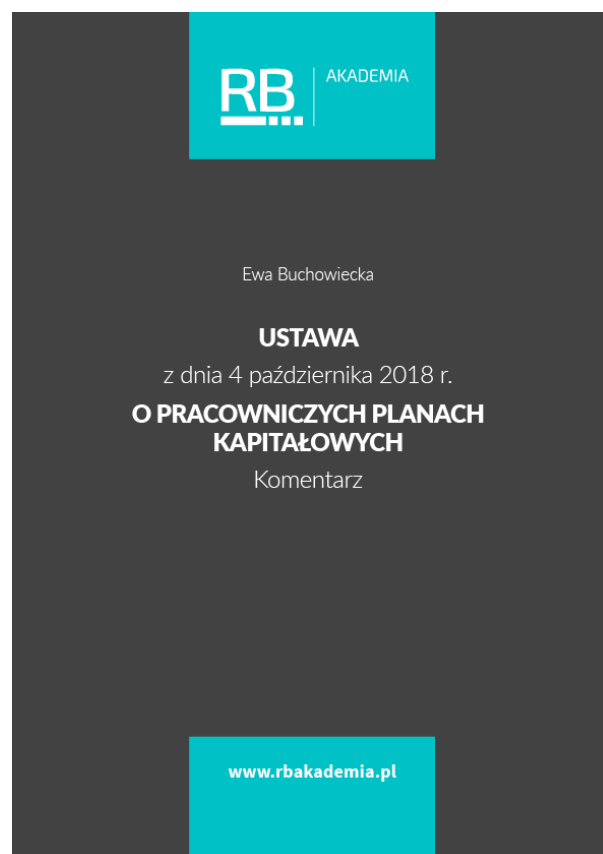
Zatrudnianie cudzoziemców w Polsce. Podręcznik z zakresu legalizacji pobytu i pracy

dr Maciej Chakowski, Przemysław Ciszek,
Gabriel Vilkas

Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK) Komentarz

Ewa Buchowiecka

Zamów na

www.rbakademia.pl/ksiegarnia

Doradztwo biznesowe i podatkowe

DEPARTAMENT DORADZTWA PODATKOWEGO OFERUJE NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI USŁUGI Z ZAKRESU POLSKIEGO PRAWA PODATKOWEGO. WYKORZYSTUJĄC NASZE BOGATE DOŚWIADCZENIE, PROPONUJEMY KLIENTOM NAJKORZYSTNIEJSZE ROZWIĄZANIA PRAWNO-PODATKOWE, POZWALAJĄCE NA ROZWÓJ ICH BIZNESU PRZY JEDNOCZESNYM ZACHOWANIU BEZPIECZEŃSTWA PODATKOWEGO. STANOWIMY WSPARCIE DLA NASZYCH KLIENTÓW ZARÓWNO NA ETAPIE PLANOWANIA, JAK I PÓŹNIEJSZEGO WDRAŻANIA PROPONOWANYCH ROZWIĄZAŃ, TAK, ABY CZULI, ŻE MAJĄ PARTNERA, KTÓRY Z NAJWIĘKSZĄ STARANNOŚCIĄ DBA O JEGO INTERESY.

Bieżące doradztwo podatkowe

Podatki pośrednie

Specjaliści z Zespołu ds. podatku od towarów i usług (VAT) oraz akcyzy, oferują kompleksowe usługi doradcze z zakresu podatku VAT, cła i akcyzy. Nasz Zespół to doświadczeni doradcy podatkowi oraz eksperci z zakresu podatków pośrednich, których praca oparta jest na gruntowej wiedzy oraz szerokiej znajomości praktyki orzeczniczej organów podatkowych i sądów

Podatki bezpośrednie

Usługi świadczone przez Zespół ds. podatków dochodowych obejmują przede wszystkim bieżące doradztwo podatkowe związane z prowadzoną przez spółki działalnością gospodarczą. Specjaliści ds. CIT i PIT, doradzają zarówno małym i średnim przedsiębiorcom. Posiadamy bogate doświadczenie w zakresie realizacji projektów z obszaru optymalizacji podatkowej i planowania podatkowego, których celem jest wskazanie najbardziej efektywnych podatkowo rozwiązań i struktur podatkowych.

Bieżące doradztwo

Sporządzanie wniosków o interpretację przepisów prawa podatkowego, przygotowywanie opinii prawno-podatkowych oraz projektów umów i innych dokumentów. Analiza przedstawionych zagadnień pod kątem opodatkowania oraz zasadności występowania z wnioskiem o interpretację indywidualną przepisów prawa podatkowego (analiza potencjalnych korzyści i negatywnych ryzyk podatkowych).

Kontakt

Wojciech Ośka, Partner Zarządzający, T: +48 662 311 844, E: wojciech.oska@russellbedford.pl

www.russellbedford.pl

www.rbakademia.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Kraków

ul. Rondo Mogiłskie 1
31-516 Kraków
T: 12 307 40 90
F: 22 427 44 02
krakow@russellbedford.pl